

311843

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ నవంబరు నెల 9-వ తేది బుధవారము

No. 184

సంపుటము ౧౫

శ్రీ ప్రభవనామనంతర్వర కార్తీకమాన శుద్ధ పాడ్యమి.

సంచిక ౧౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దుర్గదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు నొప్పులకు నంజీవివంటిది. పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు. చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు. ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది. అమృతాంజనం డిపో 6, 7 తంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు తేక 249, ఫ్రేరివోడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల నష్టము, అతిమాత్రము మొదలగునాటిని హరించి మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0 పాలగుగంధి లేహ్యము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు శీఘ్రనాశము, మొదలగునాటిని హరించును. 4 డబ్బీలుచాలును. 20 తుల డబ్బీ రు. 1-4-0 చి. కి ఖర్చులు వేరు 98౯1 ౬౩.౨. అందుకో, ఆయుర్వేదపరమజం, పెరినేపి-వెల్లూరుజిల్లా

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

ఆతంకన్నిగ్రహ మాత్రలు.

ప్రపంచముం దంతటను ప్రసిద్ధిబడసినది. మెదడులంపలు, శిశులంకము, మానసిక, శారీరబలహీనత మొదలగునవి వీనిచే కటాక్షించలగును. 82 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు. 1-0-0 ఇశాం! కామశాస్త్ర ఇశాం!! 113 ఆతంకన్నిగ్రహ ఫార్మసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. తేక మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ.

కావలెను

ఏజంట్లు, ట్రావెలింగు ఏజంట్లు, చీఫ్ ఏజంట్లు, భీమా కంపెనీల పనులవిషయమై ఆసభివము గలవార, వ్యాపార మును తేగల శక్తిగలవార, మొదలగువారు కావలెను. నగదు గరావత్తుక్రింద చెల్లించవలెను. యోగ్యత ననుసరించి జీత మియ్యబడును.

Apply to—Mr. S. KAEBOOR B. A., F. S. S. (Lond) Asst. Manager (on deputation), or Dr. R. P. AIYER Supdt., General Assurance Society Ltd., 4 Lingi Chetty St. Madras.

ప్రకటన

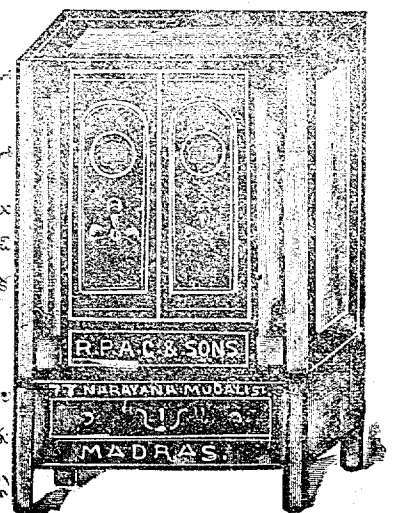
రోగులు స్వయముగ ఎచ్చిగాని, జాబులద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో రోగస్వభావము, పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పథ్యము, వస్త్రాలు వివరముగ వ్రచితముగ వ్రాసి పంపబడును. (సం. 8) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

EAT KASHMIR FRUITS & NUTS.

WALNUTS, thin skin, fresh; APPLES, choicest dessert; or HAZELNUTS, 11 lbs. Rs 5/8; ALMONDS, fresh, thin skin; APRICOTS, sweet, stoneless; FIGS, CURRANTS, RAISINS or APPLERINGS, 11 lbs. Rs. 13; Pure Lotus HONEY 8½ lbs, Rs 8; Pure Saffron, tola Rs 3. Post Free. 3973

Dar Bros. Srinagar, KASHMIR.

నమ్మకమైనవి. 8928 భద్రమయినవి

నూరింపెనెల కొత్తకేసులతో ఆనేక మనములలో యినుము పెట్టెల తయారు చేయించి నెలసరిసముగా విక్రయించబడును.

యినుము పెట్టె వ్యాపారం, అండు కమిషన్ యేజంట్లు

రాచమడుగు వెద్ద అప్పయ్య శెట్టి అందు నన్ను, 77, వాఠాయలమొదలి పిథి, మద్రాసు

సి. కన్నయ్య కంపెనీ

(శ్రీకృష్ణ వి నో ద న భ)

నాలుగు లక్షల రూపాయలు (4,00,000) సెలవుచేసి తయారుచేయబడిన

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వి వాహము,

శ్రీ రామానుజుల వైభవము,

శ్రీ ప్రభవనామ సం॥ రం కార్తీక శుద్ధ దశమి శుక్రవారమునకు సరిమైన 4-11-1927 తేదినుండి ప్రారంభించి ప్రతిదినము

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరులో ప్రదర్శించబడును.

పగటి ప్రదర్శనము—తది, పోష, బుధ, శుక్రవారములయందు సాయంత్రము

6 గంటలకు ప్రారంభమగును.

రాత్రి ప్రదర్శనము—నుగిళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభమగును.

టికెట్ల ధరలు—హ్స. 4, 3, 2, 1, అ. 8.

మొదటి కి తరగతులందును నీట్లను రిజర్వు చేయుటకు ఫీజు 1-కి అ. 8 లు చార్జ్ ప్రత్యేకముగా చెల్లించవలెను.

సి. కన్నయ్య, ప్రాప్తెలురు.

పరిశుద్ధముగాను ఆరోగ్యకరముగాను ఉన్న గృహములు.

కొన్ని రూపముల బూటకపు మిశ్రమముచే
మీరు మీకుటుంబమునకును, మీకుమిత్రులకు
నచ్చుచున్నది, మీరు గ్రహించుచున్నారా? నిర్దు
దేహముగా మానవునికిగల సౌఖ్యములన్నిటిలోను
ఆరోగ్యమే ప్రధానమైనది. దీనిని పొందుటకై పరి
శుద్ధతను చక్కగా గమనించవలెను. గొప్పపట్టణ
ములందు యెక్కడ జనసంఖ్య విరివిగాగలదో
అచ్చట పాథారణముగా ప్రబలియుండునట్టి వ్యాధు
లను తొలగించి, మీరువసించుచున్న స్థలమును
మిక్కిలి పరిశుద్ధముగా నుచుకొనవలెను.

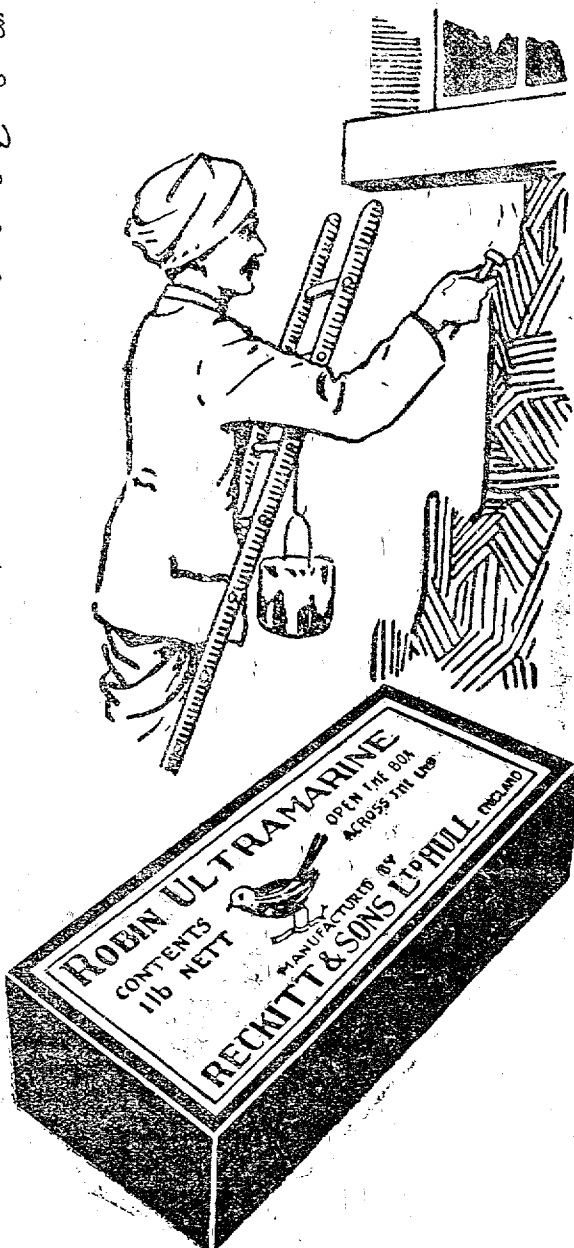
మిగ్గూహమును పరిశుద్ధముగా నుచుకొను
టకు సున్నముతో కూడ చిన్ బ్రాండు రాబిన్
య్యూరిన్ ఊదారంగును కలిపి సంవత్సరము
సంపు 2 దఫాలు ఇంటికి సున్నము పూయవలెను.
గోడలకు అందమైన రంగును కలిగించుట మాత్రమే
గాక, దుర్వాసలును పారదోయి, అన్ని క్రిము
లను నాశనమొనర్చుచున్నది.

నయమైనట్టియు, కృత్రిమమైనట్టి య్యూరిన్
న ఊదారంగును కొనక ఎల్లప్పుడు రాబిన్
బ్రాండుగల దానిని గమనించి తీయును. రాబిన్
య్యూరిన్ ఊదారంగు ముఖ్యవర్తకులందరి యొద్దను
అనేకరంగులలో సిద్ధముగా నుండును.

రెక్కిట్టు అందు సన్న వారిచే తయారుచేయ
బడినది.

హల్ అండు లండన్

రా బిన్ యుల్ట్రామారిన్

లాహోరు నవంబరు 7—అబ్దుల్ బషీరు తనకు విధింప
బడిన శిక్షలపై గావించిన అప్పీలు (త్రీ సీట్సు బేను) (అ. ప్రె.)

హరినాసింగుగారు అవమానింపబడలేదు
ధిల్లి, నవంబరు 6:— రాజా సర్ హర్నాసింగుగారి
హెచ్చరికగా అవమానపరచినట్లు అసత్యము. (అ. ప్రె.)

హైదరాబాదులో స్టేగువ్యాప్తి
హైదరాబాదు, నవంబరు 7:— హైదరాబాదులో స్టేగు
భయంకరముగ వ్యాప్తి చెందుచున్నది. ఎంతజాగ్రత్తనీకొనిన
ను 400 మంది మరణించిరి. 25 వేలకు ఇంజెక్షన్ లీసుబడినవి.
(అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి రషీదును తుమింపకుండుట
ధిల్లి, నవంబరు 7:— రాజప్రతినిధి అబ్దుల్ రషీదు
విన్నపమును ఆతని తండ్రివిన్నపమును నిరాకరించెను. అబ్దుల్
రషీదును ఒకటి రెండుకోజులలో యుర్రీసుబకును.
(శ్రీ. ప్రె.)

డెటినూర్ అవస్తా మర 7 పానుల బరువు తగ్గుట
కలకత్తా, నవంబరు 4:—అలిపూరు సెంట్రలు జైలులలో
నుంపబడిన పూర్వచంద్రవాసు మర 7 పాను భారము తగ్గిరి.
దాసుగారు రక్షితగ్రహణచే బాధపడుచున్నారు. (శ్రీ. ప్రె.)

లక్నో, నవంబరు 7:—స్వాయాధికారి అబ్దుల్ రహి
మాను అను నాతనికి అధికారులయిండ్లలో దొంగతనము
లు గావించినందులకు 7 ఏండ్ల కఠినపరకమును మూడు నెలల
ఏకాంతవాసమును విధించిరి. (అ. ప్రె.)

జగస్థాత్య

లాహోరు, నవంబరు 7:— సెషనుజడ్జి జగను అమన
తని హత్యగావించిన సందర్భమున ఘజీగారికి మరూరండునము
రాజగారికి జామీనుపై విడుదలను విధించిరి. (అ. ప్రె.)

పోస్టాఫీసు దొంగతనము

లాహోరు, నవం 7:—పోస్టాఫీసులో జరిగిన దొంగత
నముసందర్భమున దీననానుకు 7 ఏండ్లకఠినపరకము 2500
రూపాయల జరిమానాయు ఈయనపై మరీ మూడేండ్లకఠి
యు, విధించిరి. శిక్షాసంకేతము పోలీసు ఆఫీసే క్రింద 5 ఏండ్లుం
డవలెనట. (అ. ప్రె.)

వేపల్విళ్ళార కేసు

లాహోరు, నవంబరు 7:—లాహోరు అల్లరులలో ఆనేక
విధముల పాల్గొనిన 11 గురు మహమ్మదీయులకును మువ్వరకు
10 ఏండ్లును ఇరువురకు 7 ఏండ్లును, మువ్వరకు ఏడాదియు
కఠిన పరకము విధింపబడెను. అందఱును మూడు నెలల ఏకాంత
వాసము విధింపబడెను. మువ్వరు విడుదలచేయబడిరి.
(అ. ప్రె.)

కొవ్వూరులో తాలూకా హెడ్క్వార్టర్సు

నేటి పోర్టు సెంటుజార్స్ ప్రకటనలో 23.9-27 తేదీగల
1863 నెంబరు గవర్నమెంటు ఉత్తరువుగా యిగునవార్త
ప్రకటింపబడినది.

నిడదవోలు తాలూకా డివిజను మొక్క ప్రధానకా
లయములు కొవ్వూరులోనే భాయముగా సెలకొల్పబడవలె
నని పశ్చిమగోదావరి జిల్లాతత్వవగాన చేసిన సూచనప్రకార
ము కొవ్వూరులోనే తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్సు ఉంచుటకు
ఉత్తరువు చేయబడుచున్నది.

డివిజనలు ఆఫీసు భవనము కొవ్వూరులో ఏర్పాటుఅగు
వరకును నిడదవోలులోనే సదరు ఆఫీసు ఉండును సదరు. భవన
ముల కొరకై అర్హమైన నివేదన స్థలమును నిర్ణయించి స్థానము
ఎస్టిమేట్లు పబ్లికేషన్లకు శాఖవారి సహాయముతో తయారు
చేయగలందులకై రెవిన్యూబోర్డువారిని కోరడమైనది.

చంటిపిల్లలకు,
బిడ్డలకు అజీర్ణ
మీద రిఫరెన్స్
అన్న ప్యాకెట్
అమ్మ చక్కని
మిఠాయి మైన
వస్తువు.

పుద్దాద్దస్
గారి గొప్ప
వాటరు అను
మందు ప్రితి
ఇంట నుండి
రవలెను.

అమ్మమందు
కోరికలున్న
బిడ్డలకు మించ
బిడ్డలకు లేదు
పురుషు పుస్త
తయచితముగ
నియ్యబడును

శ్రీపాద వరసింహాచార్యు
వారివద్ద కాకినాడలో
కూడ కొరకును

Gripadha No. 17, Cocanada.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు విచారణసంఘము

పై విచారణ సంఘమువారి సంజాయిశీ కొరకై త మారు చేయబడిన ప్రశ్నావళియొక్క సుదృఢపతి:—

(1) ఇప్పుడు అమలులోనున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము యొక్క ప్రధానమూలమును చెడగొట్ట నుంచవలయుననియే మీ రభిప్రాయపడుచున్నారా? ప్రధాన మూలమున గా కొన్ని నిర్దిష్ట కేంద్రస్థానములందు మాత్రమే సాధారణ బి. ఏ. పట్టపరీక్షకును ఆనర్హపరీక్షకును విద్యాశీక్షణార్థము కళాశాలలను నెలకొల్పబట్టయే యున్నది.

(2) ఆనర్హకొర్యులను డిగ్రీకొర్యులను ఒకే ప్రదేశములో ఉండవలెనని మీరు కోరేయెడల ఎచట ఉండవలెనని నిర్ణయించెదరా?

(3) కొన్ని నిర్దిష్ట కేంద్రస్థానములందు మాత్రమే ఆనర్హ పరీక్షకును డిగ్రీపరీక్షకును రెండింటిగూడ కళాశాలలను నెలకొల్పటకు మీ రంగీకరించినయెడల ఆనర్హపరీక్షకులకు మాత్రమే నిర్దిష్టకేంద్రములందు కళాశాల లుండవలయునని కోరుచున్నారా? అట్టి కళాశాల యేదేని ఒక కేంద్రస్థానముందు ఉండవలెనని కోరుచున్నారా?

(4) 1-వ ప్రశ్నకు మీరనుకూలముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చిన యెడల ఈ విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానముల సంఖ్య హెచ్చించవలెనని కోరుచున్నారా? అట్లు కోరుచున్నయెడల ఏయే స్థానము లేక స్థానములందు అధికముగా కేంద్రములుండవలెనని తలచెదరా?

(5) ఇప్పుడున్నటువంటి విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములకు మించి అధికముగ కొత్తకేంద్రములను ఏర్పాటు చేయుటకు మీరు అంగీకరించనియెడల ఇప్పుడున్న కేంద్రములను ఆయాస్థానములనుండి మార్చి తారుమారుచేయవలెనని కోరెదరా? అట్లు యినచో ఏవిధముగా మార్చవలయును?

(6) ఏదేని యొక కేంద్రస్థానమునందే విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయములనుగూడ ఉండవలెనని మీరు అంగీకరించెదరా? అట్లుయినచో యేకేంద్రస్థానమునందు యీ కార్యాలయములు ఉండవలెనని నిర్ణయించెదరా?

(7) ఇప్పుడున్న కేంద్రములకంటె ఎక్కువకేంద్రములు అక్కరలేదని మీరు తలంచేయెడల యే కేంద్రస్థానమునందు కార్యాలయము లుండవలెనని నిర్ణయించెదరా?

(8) బెజవాడలో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము నెలకొల్పబడకపోయినను అచటనే కార్యాలయ ముండవలెనని మీరంగీకరించెదరా?

(9) ఇప్పుడు అమలులో నున్న సంగతిసందర్భములలో అన్ని విధములైన ఆనర్హపరీక్షకులను నెలయు విద్యాశీక్షణమును యేయొక కేంద్రస్థానమునందే యేర్పాటు చేయవలయునని మీరు కోరుచున్నయెడల ఏ కేంద్రస్థానమునందు ఉండవలయునని నిర్ణయించెదరా?

(10) కేంద్రస్థానము కానటువంటి వరకొక ప్రదేశమునందు కార్యాలయములు నెలకొల్పవలె ననియు బెజవాడనుండి మాత్రము తీసివేయవలయుననియు, మీరు తలంచేయెడల మదనపల్లిగాని, గుంటూరుగాని, మీరు అర్హమైన ప్రదేశములగ భావించెదరా?

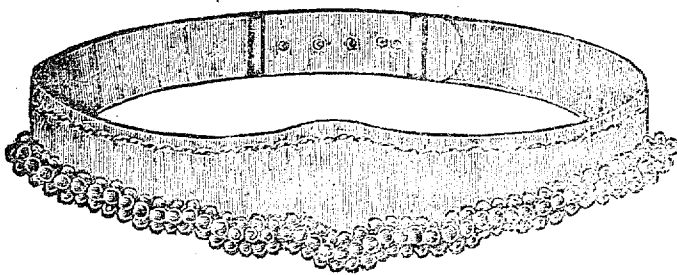
ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ

విడవ ఆంధ్రవిద్యార్థిమహాసభ గుంటూరులో జరుగును. ఆహ్వానసంఘసభ్యులను జేర్చుటకు యీ క్రిందివారికి అధికార మొసగబడెను. (1) యం. శేషచలం, బి. ఏ. (2) జి. వి. కృష్ణారావు (3) వి. పార్థసారథి (4) యం. వాసుదేవప్రసాద్.

సభ్యత్వము 1 రూపాయమాత్రమే. ఆహ్వానసంఘ మయొక్క మొదటి సభ గావించుటకై యం. జి. రంగా, బి. ట్ట్ (అగ్రను) గారు గుంటూరు వెళ్లుచున్నారు. గుంటూరు విద్యార్థులు ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా చేర బ్రాధితులు.

కరాచి, నవంబరు 6:—వైద్యురాలు భారాసతిని ఎవరో భారతీయుడు ఐరోపీయుడు దుస్తులతో మోసగించి హింసించి మూర్ఛగతురాలగ చేసి పారిపోయెను. (ఆ. పై)

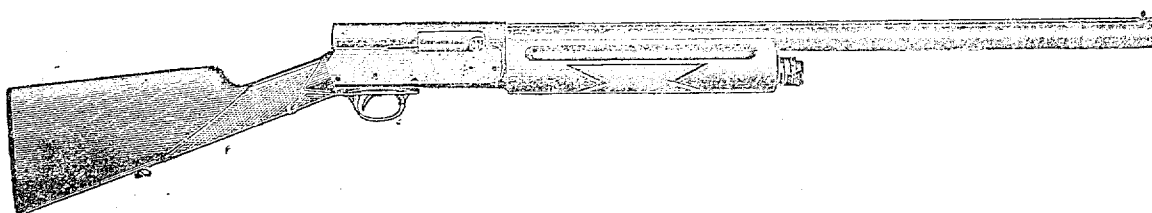
జాంబాయి నవంబరు 7:—పాత్యాబిందిపోటులకుగాను శేర మారోపింపబడిన చైరమును అలకాపా యనునాతడు అరెస్టు చేయబడెను. (ప్రీ. పై)

తృప్తికరముగా లేనిచో
వాపసు తీసుకొనెదము

మిక్కిలి నాణ్యమైన బంగారు పెండినగలు, యితరసామానులు అన్నిరకములలో సిద్ధముగా నున్నవి. నీమపెండికి సవరం బంగారుకు గ్యారంటీనిచ్చెదము. హాజరులోలేనివి ఆర్డరిచ్చిన త్వరలో తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

ప్రపంచమందఁ జ్రేష్ఠమైనవి భ్యాతిగాంచిన, తుపాకులు, రైఫులు, రివాల్వరులు, తుపాకీగుండ్లు మొదలగు పరికరములన్నియు, అమితతక్కువ వెలలకు యివ్వబడును. ఇవ్వజే వెలువడిన 1927-28 సం॥ క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

THE BOMBAY ARMOURY,
331, Abdul Rehman Street, BOMBAY 3.

ఆరోగ్యమే ఐశ్వర్యము!

గాంధీ

రతి 1-3 2-0-0

తిలక్

రతి 1-3 1-10-0

అజీర్ణమును పోగొట్టి ఆకలినిపుట్టించుటకును, సువాసనకును, శుద్ధిని, ఆరోగ్యమునకును మా నల్ల మిక్కిలియంగువను వాడుము.

గర్భిణీ శ్రీలకు నిర్భయముగా వాడవచ్చును.

పచ్చకర్పూరం, కుంకుమపువ్వు, కస్తూరి వగయిరాలు కూడ మారతి 1-3-1-12 తావున దొరుకును.

గోపాల్ జి ఛాంప్ సి అందు కంపిని,

3752 21 గోవిందప్పనాయకవిధి, మదరాసు.

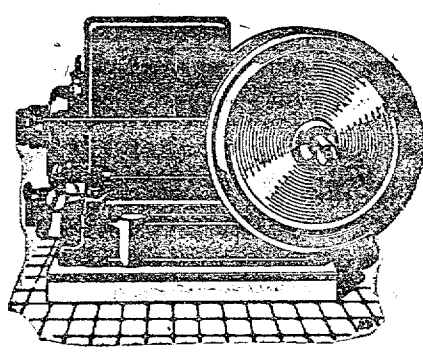

గోపాల్

గోవింద

రతి 1-3 1-6-0

క్రాసి

కి రోసిన్ ఆయిల్ ఎంజిను
స్టాండర్డు నైజులు.
2, 3, 6 బ్రేకు హెచ్. ఏ.

(ఈ పటమునం దున్న మాదిరి మూయబడిన రకము)

హార్టబుల్, ప్లేవనరి పైపులు, హావర్ కూలింగు, టాంకుకు లేక రేడియేటరుకు కనెక్టబుల్. ప్రత్యేకసదుపాయములు చేరినవి:— నాలుగు సైకిల్ ఎంజిను, మూయబడిన క్రాంకు కేసు, మూయబడిన గియరులు, హెచ్. టి. రోటరీమాగ్నెటా, కొత్త వాల్చుగియరు, మెకానికల్ ఇన్ లెట్ వాల్చు, ఆటోమాటిక్ లూబ్రికేషన్, త్రాటర్ గవర్నింగు, తక్కువభాగములు, సాపుగాను, చమురులేకను పనిచేయుట.

అ తి స ర స మై న ది

మి క్కిలి మి త వ్యయము గలది

వి దు వ ని న మ్మ క ము గలది

పూర్తివివరములకు ఈదిగున విలీనమునకు వ్రాయుము:—

క్రాసి బ్రదర్స్, లిమిటెడ్.

రతి విలీనము: }
'కంబస్టియన్' }

14, బ్రాడ్వే
మద్రాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 1249.

బెంగాలు లక్ష్మీ కాటన్ మిల్లుల కేసు

ప్రేక్షకులు న్యాయస్థానమున గుమగుడుట

కలకత్తా, నవంబరు 7—ప్రధాన న్యాయాధికారి శేషు ఎంగలక్ష్మీ కాటన్ మిల్లుల కేసు విచారణ ప్రారంభించిరి. ముద్దాయిలు బి. కె. లాహిరి, బి. యస్. దేవర్, జ్ఞానేంద్రరే, జిజ్ఞాసి కుమార విశ్వానాథులు, విచారింపబడుచున్నారు. హరిబల్లేపురాను గాన విడుదల చేయబడిరి. దేవర్ గారు జబ్బుగా నుండుటచే కోర్టునకు హాజరు గాలేదు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు ఇట్లు వెలచిరి. “ముద్దాయిలను జూను 1925 మొదలు జూన్ 1927 వరకు లక్ష్మీ కాటన్ మిల్లుల మోసపుద్దుటకు కుట్ర పన్నిరి. బి. కె. లాహిరిగారు మిల్లు యజమాన్యముతోడ పరిశీలించి తృప్తిపడలేదు. మిల్లుల హెడ్ క్వార్టర్స్ ను అనేక చోట్ల తో ఆనేక కచేరీల కలకత్తా అన్నిటిని ఆయనయే నిర్వహించుచుండెను. బెంగాలు సేవనలు బాంకు డైరెక్టరుగా నుండియు బి. కె. లాహిరి అండు కో సేరుతో నేరొక కంపెనీని నడుపుచుండెను. బి. కె. లాహిరి సోదరులు ఇన్ని సేరులతో కంపెనీలపై మిల్లుల పరపతిచేసి గొట్టుటకు కుట్రపన్నిరి. మిల్లులు ఇదివరలోనే ఇంజీరియలు బాంకునకు చాల బాకీ పడియుండెను. బాంకు సెక్యూరిటీగా ఉన్న స్థావరముల పట్టి బాంకునకు పంపుచుండునారు. ఆనుమానము తోచి 31/12/26 లేదీ హెచ్చు అఫీసులో జమ మొత్తములను స్థావరము స్వాధీనపరచుకొని మూడులక్షలు లోటు వచ్చినట్లు తెలిసికొనిరి. ఆజీలు అక్కంటల్లో ఆ మూడులక్షలు ముల్తికేత కంపెనీనా రీయవలసినదిగ వ్రాసియున్నది. తరువాత మిల్లు డైరెక్టరులు చూచికొనగా ఆ మొత్తము 1926 సెప్టెంబరులో బి. యస్. దేవర్, లిస్టరు అంటి సెప్టికంపెనీలకు చేరవని సేర తెలిసికొనిరి. పోలీసువారు విచారణచేయగా అనేక కంపెనీల దొంగబిల్లులు వ్రాసి లాహిరి సోదరులు పంచిపెట్టిరి. దొంగ యంత్రముల వ్రాయుటకు ముకుమరలాహిరి ప్రేపురైలు రుపయోగింపబడెను. దొంగ కాంట్రాక్టులు లాహిరి వ్రాసెను. కావున ఇంతవరకు మూడు 12 లక్షలవరకు మోసము చేయబడెను.

జితేంద్రనాథనేను

సాక్ష్యమిచ్చుచు ముద్దాయిల సంతకములతో నున్న అక్కంటల్ ముక్కుల చూపెను. ముల్తికేత కంపెనీ బొంబాయి నుక్రాన్సును దొర్లొను, ముక్రాజరాం భాగటుగారు కంట్రాక్టరులు, ముకుమరలాహిరిగారు సంతకము చేయుచుండునారు. అనేక రకముల సామగ్రి సరఫరాచేసి ఫోవతులు చీరలు తీసికొనిపెట్టెను. 1924 నుండి 1927 వరకు చక్రవర్తి గారు అధ్యక్షులు; చెక్కులు సంతకము చేయబడుటకు బి. కె. లాహిరికి మాత్రము అధికారము గలదు. ఆత డామిల్లులకు గావలసిన సరకుల సప్లయ చేయించుచుండునాడు. ఆతడే లెస్టరు కంపెనీ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు. ఇంకను అనేక కంపెనీలకు యజమాని. మిల్లులతో తయారుచేయబడిన సరకుల నమ్ముటకు హరిబల్లేనాథు కంపెనీ వారికి సూత్రమే వాడుగలదు. మరొక మున్దాయి కాషియరు. జె. యస్. రాయరసీదులు అక్కంటల్ ఇచ్చుటలు ఆయనయే చూచుచుండెను. కొన్ని చెక్కులను చూచి వాటిని కాషియరే వ్రాసి లాహిరిగారిచే సంతకముల పెట్టించెదనెను. డీయులు వోనరులకు సేను వ్రాయుచుండెడి వాడను. కేసు నాయిదావేయబడెను. (ఫీ (పె)సు)

వైద్యరత్న

పండిత. డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు)

బలహీనములైన వరయులకు, చేయూతనిచ్చి, మంచిన త్రున చేకూర్చునట్టి, పరమాషధము. నరములని, సాలిననపుడు, వాటికి విశ్రాంతినిచ్చి బలమును చేకూర్చగలది వైద్యమధము. విద్యాధులు, మెదడునకు మిక్కిలి పరిశ్రమనిచ్చువారలు సహజముగా జనులందరును వాడదగిన అమూల్యమైన వస్తువు. జీవాధారశక్తిని చేకూర్చుటకును, నిర్విఘటన కారణములచే గలుగు శరీర దౌర్బల్యమును పోగొట్టుటకును, ఆసనానమైన ప్రజ్ఞావిశేషము గలది.
 టెల సీసా 1 కి రు 3- 4- 0.
 క్యాబలూరు ఉచితము. ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్పనాయక విధి, తపాలాపెట్టె 287, మదరాసు.

సర్ యం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టియార్ గారు సర్ పురుషోత్తందాస్ తాకూరుదాస్ సి. ఐ. యి., యం. యల్. ఎ., గారికి నిన్న సాయంకాలము “వెలింగుడనునం దొనగిన తోటమిదు.”

ఎడమనుండి కుడికి కూర్చున్నవారు దివాను బహుదూరు యం. కృష్ణనాయుడుగారు, గౌ. సర్ శంకర్ నాయుడుగారు, సర్ యం. సి. టి. ముత్తయ్యచెట్టియార్ గారు, సర్ పురుషోత్తందాస్ తాకూరుదాసుగారు, సర్ ఎ. పి. పాత్రోగారు గౌ. డాక్టరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు, గౌ. డాక్టరు పి. సుబ్బారాయ్ గారు, జస్టిసు వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు. నిలుచున్నవారు మాక్ బెయిన్ గారును సర్ యచ్. యం. ముర్రేగారును.

మహాత్ముని సింహళ ప్రయాణము

10 వ తేదీకి కొలంబోలోనుండునని

అనుకొనుచున్నారు

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయినుండి స్త్రీమరులో బయలుదేరి యీనెల 10 వ తేదీకి కొలంబో చేరెదరనుకొనుచున్నారు. ప్రధాన సన్మానసంఘమువారు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుచున్నారు. చాల పట్టణములవారు మహాత్ముని హాద్యించిరి. కొలంబోలో ముప్పది సంఘములు మహాత్ముని హాద్యించెను. కొలంబో, గాల్, కాండీ, మ్యూనిసిపల్ సంఘములు జాప్సా చిల్లా, కలుతారా అర్జునుసంఘములు, మోరతునా లోకల్ బోర్డును మహాత్మునకు సన్మానపత్రముల నొసంగుటకు యేర్పాట్లు చేయుచున్నది. (ఆ. (పె).)

నిర్బంధ విద్యాప్రదానము

సంయుక్త ప్రకృతి శాస్త్ర ప్రభుత్వము

అలహాబాదు, నవంబరు 5:-సంయుక్త ప్రకృతి శాస్త్ర ప్రభుత్వము మెయిల్స్ పురపాలక సంఘమువారు బాలరకు నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య నొసగవచ్చునని అజ్ఞా నొసగిరి. దానితో ఇట్లు విద్యనొసగు పురపాలక సంఘములు 30 యైనవి. (ఆ. (పె).)

ఇంపీరియల్ బొంకుమోసము

జమైన్పురము, నవంబరు 4:- సాయంకాలము దొంగచెక్క కాన్ఫెషన్ చేయబడినటుల తెలిసికొనిన బాంకువారు పోలీసువారికి తెలుపగా ముఖర్జీ యనువాతని అరెస్టుచేసిరి. కాని బెయిలుపై విడుదల చేయబడెను. ఇప్పు డాదొంగచెక్క కనబడుటలేదు. (ఫీ (పె)సు)

TENDERS FOR CATERING.

Tenders are invited for Two European Refreshment rooms. Two Indian Vegetarian Refreshment Rooms and one Non-vegetarian Refreshment Room from Hotel Keepers and others who will take up the catering for visitors in the Exhibition Compound. Each caterer has to run his own kitchen and sale refreshments under the direct supervision of the Exhibition Committee. For detailed information apply either in person or by post to the under-Signed.

(Sd). V. C. RANGASAMI IYENGAR,
 Joint Secretary,
 The All India Exhibition.

Madras Central Urban Bank
 Buildings, Mylapore, Madras.

లాకాలేజీ విద్యార్థులకు

శ్రీనివాసయ్యంగారి యుద్ధ

హిందువులు భయమును, మహమ్మదీయులు, మహమ్మదీయ రాజ్యస్థాపనాశయు మానవలెననుట ధిల్లి, నవంబరు 5:-లాకాలేజీ విద్యార్థుల కుపన్యసించుచు పురాతన చాదసములు హిందువులు మహమ్మదీయులు వాడవలెననిరి. వర్తమాన్యముల యవసరములను, ఆర్య సమాజము అద్దాని నెరవేర్చుటకు చాల సాయపడెను. మతములున్న స్వరాజ్యమరాదన్న లజపతిరాయిగారితో సేను ఏకీభవింపజాలను. మహమ్మదీయులు మహమ్మదీయ రాజ్యస్థాపనాశయు హిందువులు భయమును మానవలయును. తుర్కీ ఆఫ్ ఘనిస్థానము పెరిషియూలు తమ దేశముల బాగును చూచుకొనుచు భారతదేశముందలి మహమ్మదీయులకు సాయపడుదు. మహమ్మదీయులు మహమ్మదీయ రాజ్యస్థాపన ప్రయత్నించిన శాంతియుండదు. ఇరుగుపొరుగు హిందువు లందుల కిష్టపడదు. మహమ్మదీయులలో గొందరు స్వరాజ్యముందు తాము స్వల్ప సంఖ్యాకులుగ నుండురని భయపడుచున్నారు. హిందువులే చాలభాగముల జీవించుచున్నారు. వారిని చూచి భయమంద నవసరములేదు”. (ఆ. (పె).)

నిమ్న జాతులస్వాగతము

మార్టిజోన్సుగారి యుపన్యాసము

బొంబాయి, నవంబరు 5:- మార్టిజోన్సుగారికి నిమ్న జాతు లొసంగిన స్వాగతము సందర్భమున జోన్సుగారిట్లుపన్యసించిరి. “అంటరానితనము నాకు పూర్తిగా తెలియవచ్చెను. దేశమందలి 5 కోట్లమంది అంటరానివారనిన నా మనసు వికలమై పోయెను. మీకున్న కష్టములు తెలియునుగాని జయము మీయదియే. జ్ఞానమేళ కి. దానిని సంపాదించుడు. మీరు భారతదేశమందును ఇతరదేశములకును దేశమునకు ముఖ్యులైనవారు 5 కోట్లమంది యున్నామనియు, ఇకమీద కుక్కలవలె అణచి యుండుటకు, పిలువేదనియు చాటవలెను. తానుకూడ వారికి సాయపడెద”ననెను. (ఆ. (పె).)

బెంగాలు, నవంబరు 5:- సర్ జగదీశచంద్రబోసు గారు నిన్న రాత్రి కేంద్రకళాశాలలోనుండు వృక్షజీవితమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. నిన్న సాయంకాలము బోనుదంపతులు చెడలనపుడు వారికి సగౌరవముగ సాగనంపునిచ్చిరి. (ఆ. (పె).)

“జీవిత తరంగము”

వృక్షజాతుల జీవిత చోట్లు

సర్ జగదీశచంద్రుని ద్వితీయోపన్యాసము

సర్ జగదీశ చంద్రబాబుగారు నిన్నటి సాయంత్రము చన్నపురి రాజధాని కళాశాల భవనమున విశ్వవిద్యాలయ యాజమాన్యమున “జీవిత తరంగ సంక్షోభము” అను విషయమునుగూర్చి తమ ద్వితీయోపన్యాసమును గావించిరి. భవనము పట్టజాలనట్లు ప్రేక్షకు లరుచుచి క్రిక్కిరిసి యుండిరి.

వైసు ఛాన్సలరు

సర్ ఛాన్సలరు వెంకటరత్నం నాయుడుగారు సర్ జగదీశచంద్రునకు ఆహ్వానమొసంగుచు వారి యుపన్యాసము సమ్రాపనముగ నుండెననియు, మొక్కలును ఎల్లు జీవజంతువులూ వారు నిద్రవృత్తార్థముగ నిరూపించినవియు, మైనూరు విశ్వవిద్యాలయ వైసు ఛాన్సలరు నుడివినట్లు బోసుగారు రుషిసత్త్వములనియు, విశ్వమంతయు సంయత్రనయనె సత్యమును సుప్రతిష్ఠించెననియు, ప్రపంచమందలి నాగరక దేశములం దెల్ల భారతదేశమునీతి నత్యున్నను సానమునకు గొంపోయి నందులకు వారినిగాంచి మన మెల్లరము సగర్వితులము గాదగు ననియు, సర్ జగదీశచంద్రుడు నిరంతర సత్యాశ్వాసియనియు నుతించిరి.

సర్ జగదీశచంద్రుడు

తమ యుపన్యాస సందర్భమునం దిట్లు జెప్పిరి. “బూరుహముల యొక్కయు, జీవజంతువుల యొక్క జీవితవిధానములం దసామాన్యముగ అంతర ముండునట్లు గన్పింపదు. జంతువులు తమ యింద్రియముల ద్వారా బాహ్యప్రకృతి చేష్టలముల వెంటనే గ్రహించుననియు, వృక్షము లట్లుగాక అచేతనములు ఇంద్రియవ్యాపారరహితము లనడి యూహగలదు. మొక్కలకు నరములేలేవను విశ్వాసమును శాస్త్రజ్ఞులే తలచుదురు గలిగి యున్నారు. జంతువునకు వ్యవయమును బోలిన నాడిచలన యంత్రమొకటి గలదు. అది జీవ మున్నంతవరకును ఎడతెగక కొట్టుకొనుచుండును. మొక్కల కట్టి ధాతుచలన యంత్రము లేదని ఊహించబడుచున్నది. అట్లు పరస్పరమెట్టి సామాన్య సూత్రమును లేక రెండు విధములగు జీవితహాసాలు ప్రవిందుచున్నవి విశ్వసింపబడుచున్నది. ఈ విశ్వాసము కేవలము భ్రమ ఆసత్వసిద్ధాంతము. మేఘములు మానవ జ్ఞానోదయ భానుని అడ్డగించినవి. సత్యాశ్వాస బుద్ధి మరుగుపడినది. అట్టి గ్రంథములనుండి గ్రహించిన సారమును వేదవాక్యములగు నమ్మి చిలుకపలుకులవలె మనవిద్యార్థులు వల్లించుటకంటెను అవమానకరముగ విషయము వేరుండబోదు.

అవ్యక్త మగు వృక్షజాతుల జీవితరహస్య సిద్ధాంతముల గన్పెట్టవలయుననిన వృక్షములు తమ చిహ్నముల బహుభువ జేయు శక్తి నొకదానిని సృజింపబలపెచ్చెను. ఈ చిహ్నములను వెన్వెంటనే సుబోధకముగ లిపిలోనికి మార్చుటకు సాధన యంత్రముల గన్పెట్టకలసివచ్చెను. కడపట ఈవిధిత్రేటియొక్క స్వభావమును గన్పొనుటయు అవశ్యకమాయెను. ఈ నానూతన పరిశోధనాఫలితములను పూర్వ సిద్ధాంతములకు నెట్టి పోలికయు నెందునను లేనందున 1920 సం॥ నందు “టైమ్స్” పత్రికయందు నా యంత్రసాధనములయొక్క నిజానిజములను గూర్చి వాదోపవాదములు జరిగెను. రాయల్ సొసైటీయందలి ప్రధానసభ్యులగు లేలేప్రభువు, సర్ విలియంబ్రాగ్, సర్ విలియం బేలిస్ మొదలగు గొప్పశాస్త్రజ్ఞులే తలతో నొక విచారణ సంఘ మేర్పరచబడెను. “కెప్టెన్ గ్రాఫ్” అను యంత్రముచే నిరూపింపబడిన వృక్షజాతుల జీవితత్వసిద్ధాంతము నిశ్చయమైనదే యని వాచెల్ల రంగీకరించి నిశేధకము వ్రాసిరి. ఇది యును ఇంకను ఆత్మంతే నూత్నములగు యంత్రములు వాకర్వ గారకుండు విద్య నభ్యసించిన భారతీయ యంత్రనిర్మాతల చేతనే నిర్మింపబడెనను విషయము ముఖ్యముగ గమనింపదగినది. జంతువుల కండరముల నిర్మాణవిషయములో ఊడి జీవించెడి రాబుడు పక్షుల రెక్కల కండరముల శక్తి బహువేగమైనది. వాతునకు అంతకంటె తక్కువ. కొడి మొదలగువానికి నిగిరడిశక్తియే నశించినది. ఇట్టిభేదము లుండుటకు కారణమేమి? ఇట్టి తీవ్రమందగతులు మొక్కలయందలి అవయవములందును గలవు. ఆత్మపత్త చట్టు (ఆరిమేదము) నందీ సంకుచితశక్తి తీవ్రవేగము గలిగియున్నది. “నెపుటుంజా” యను మొక్కలో నీవేగము స్పష్టము. చిక్కుడు మొక్కయందు దాదాపు లేనేలేదు. బాహ్య పరివర్తనములలన జీవజంతువుల అవయవములవలెనే మొక్కలను మార్చునందుచుండును. జీవజంతువులకంటెను వృక్షజాతులవిషయ స్వీకరణశక్తి అపారము. ఆకాసముమేఘవృత్తము యుండునపుడు వెలుగుమార్పుచే తనయందలి మార్పును వృక్షములు ప్రకటింపజాలియున్నవి. మొక్కకు బొగ్గు పులుసు వాయువు అధికముగ తగిలిన కృశించును.

డి. డి. డి. ఔషధ నిర్ణయము.

డి. డి. డి. ఔషధము, యెక్జిమా, ప్సోరియాసిస్, ఊదకాల్లు, కఫము, నిక్కాక, తామర, తీబగడి, మరుపులు మొదలగు చర్మవ్యాధు లన్నిటికి ఆమూల్యమైన నివారణి. వైమందు పూతలెల్ల, సూక్ష్మరంధ్రములు పూడుట తప్ప మరెట్టిలాభకారిగాదు. డి. డి. డి. యితర మండల మాదిరిగా గట్టిగానుండక బంగారువర్ణము గలిగిన ద్రవముగానుండి, రోమరంధ్రముల గండా శరీరములోని కింకి, అందుండు విషపూరితములైన పురుగుల కడలుగొట్టి, చర్మమును శుభ్రముగాను, మెత్తగాను, ఆరోగ్యముగా నుండునట్లునయ్యను. విరోపాదేశమును ఘనవైద్య శిఖా వణు లందరు దెగ్గి గా మొదలగు చర్మవ్యాధులకు డి. డి. డి. నే నిర్ణయించుచుండిరి. డి. డి. డి. వెంటనే ఉపశమనము గలిగించును, శేషము లేకుండా పూర్తిగా నయమొనర్చును నేడే దీని ప్రభావమును పరీక్షింపుడు.

D. D. D. PRESCRIPTION

ఇది ఎల్లచోట్లను, కెమిస్టు లందరివద్దను రూ. 1. వెలకు దొలవను. నేడే ఒకసీసాను కొని నేటినుండియే ఆరంభించుడు. మరియు డి. డి. డి. సబ్బునకూడ పరీక్షించిచూడుడు. వెల రూ. 0-12-0

Stocked by Spencer & Co., Ltd., and W. E. Smith & Co., Kardyl Buildings, Mount Road, Madras.

యను. తిరిగి స్వచ్ఛముగ గాలిని బీల్చుటతో వికాసమునందును. బాహ్యప్రకృతియందలి మార్పులను అనుగుణముగ మార్పులు నొందుచుండుట నమస్కారములు జేయువృక్షములవలన తెలియగలదు. జంతువులలో నాడీపంచలముగల హృదయమును బోలినయంత్రము వృక్షములందున్నదా? ఉండునా? రెంటిస్వభావమొక్కటియేనా? సామాన్యపరిస్థితులలో హృదయచలనమువలె వృక్షములందును చలనశక్తి మరణమునకుగలదు. ఈ యనయనిర్మాణము జంతువులందును వృక్షజాతులయందును ఒక్కటియే యని అనేకపరీక్షలవలన రుజువైనది.

క్రొత్తగ కనిపెట్టబడిన “ఎలెక్ట్రిక్ పైటోగ్రాఫ్” అను యంత్రము జీవితమరణముల మధ్యనుండు భయంకరసంఘర్షణను దెల్పుచున్నది. విషమును వృక్షములకు ప్రయోగించిన రీతుగములలో వృక్షము మరణమునొందుట స్పష్టముగ కనపించును. విషమునకు విరుగుడుపెట్టుటలోడనే మరణాభిముఖమై యున్న వృక్షము తిరిగి జీవవికాసమునందును. అటునిటు ఊగుచు జీవితము మరణములందుగల సంఘర్షణను దెలియబరచుచు చాద్యశ్యము కడువిచారజనకమై గన్పట్టును. తుదకు మరణము జయింపబడును.

పై నుదహరించిన భేదములవలన భూరహజాతులు మన మింతవరకును తలంచుచున్నంతకంటె మనకు (మానవులకు) సామీప్య ముండు న్నుటుల తెలియగలదు. వృక్షములు కేవలము జడప్రకృతియై, అచేతన జీవాశిశికా సూక్ష్మముగ విషయపరిజ్ఞానశక్తిగల ఇంద్రియములతో గూడి యున్నటుల తెలియగలదు. ఈవిధముగ జీవజంతువులయొక్కయు, వృక్షజాతులయొక్కయు, జీవితచర్య సమానమనియు, వృక్షజాతుల యజగదనుద్వారా మానవుని బాధల నివారంపవచ్చుననియు తెలియచున్నది” అని పల్కిరి.

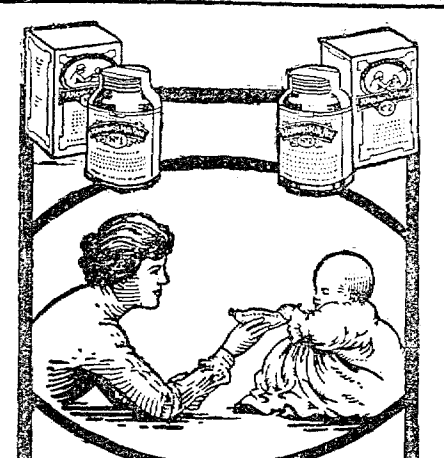
ఉపన్యాసకలు ఆత్మతత్వచెట్టుయొక్క జీవితచర్యను ప్రదర్శించి, తమతో నీయొక్క వాక్యాత్మతత్వములందు సంచారము గావించెననియు, మధ్యధరాసముద్రమును దాటునపుడు ఆ మొక్క శీతలముచే మరణించునీతిలో నుండెననియు, జంతువులకువలెనే మొక్కకును నరములుగలవనియు, మానవులకువలెనే వృక్షములకును అల్ప-హాయి హానికరమనియు, మానవులవలెను, జంతుజాలమునలెను వృక్షములకు కండరములు గలవనియు పల్కిరి.

వైసు ఛాన్సలరుగారు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిరి.

సర్ జగదీశచంద్రుడు కృతజ్ఞతను ప్రకటించుచు దేశమునందెక్కడు వికమత్యము అన్యోన్యసహకార మానశ్యకములని నుడివెరి. కోరినపుడెల్లను తాము విశ్వవిద్యాలయమునకు నేవజేయ సంసిద్ధులముగ నున్నామనిరి. అల్పవిభేదములనెల్ల మరచిపొండుని ఉద్బోధించిరి. భారతప్రాచీనాధునికములందలి పరీక్షయందు తీర్థలైవారికి బహుమతి నొసంగటకు విశ్వవిద్యాలయమునకు తాము పాలిటోషిక మొసంగెదమని వాగ్దాసము గావించిరి.

హృద్వర్ణములు చెలగ సభ ముగింపబడెను.

శ్రీయత గంటి లక్ష్మన్న పంతులుగారు నిన్న రాత్రి మొయిలలో ఏలూరు వెళ్లిరి.

The Allenburys' Foods.

బిడ్డలను పెంచుటకు క్రమమైన పద్ధతి. భూలోకమున దంతయు, కృతజ్ఞత గల తల్లి తండ్రులనుండి వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రము వచ్చినవి. ప్రతివారమును ఇండియాకు క్రొత్త సరకు వచ్చును. అన్ని ఉగ్రాణములలోను, మందు లమ్మువారికడను కొరకును.

Allen & Hanburys Ltd., London

Special Representative for India: A. H. P. JENNINGS,

Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, Calcutta.

“బిడ్డలను పెంచుట, విచారణ” అను మా ఇంగ్లీషు పుస్తకమునకు వ్రాయుడు. ఉచితము.

సంస్కరణముల రాయల్ కమీషన్ - రాజప్రతినిధి ప్రకటన

సభ్యులందరు తెల్లవారు - కమీషనువారు భారతశాసనసభ్యుల ప్రతినిధుల సలహాల పుచ్చుకొనెనరట

రాజప్రతినిధి సహకారమును కోరుట

[రాయల్ కమీషను విమానుకమును, నారి కార్యవిధానమును వివరించుచు రాజప్రతినిధిగారు నిన్న రాత్రి యొక ప్రకటనము గామించిరి. ఫిబ్రవరి నెలలో కమీషనువారు భారతదేశమునకు వచ్చి ప్రారంభవిచారణ సలిపి పోయెదరనియు, మరల ఆక్టోబరునెలలో భారతదేశమునకు వచ్చి తమపని ముగించు కొనెదరనియు తెలియుచున్నది. కేంద్ర రాష్ట్రీయ శాసనసభల ప్రతినిధులు కమీషనువారికి సలహాల నొసగెను. "భారతీయులు కమీషనును అంగీకరింపజాల నున్నను స్నేహభావము ప్రకటించి ఆవరింపవలయు"నని రాజప్రతినిధిగారు కోరుచున్నారు.]

నూతన డిల్లీ, నవం 8:—వైస్రాయిగారు ఇండియా సంస్కరణల విచారణసభయు దిల్లీ నుండి యీ దినవ ప్రకటన గామించిరి.

"ఎనిమిదేండ్లక్రింద బ్రిటిషు పార్లమెంటువారి కాసనము గామించియుండిరి. భారతదేశము సామ్రాజ్యపాద్య భార్యుల స్వపరిపాలనను సంపాదించుటకు పాశ్చాత్యప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వ పద్ధతి అనుకూలముగ నుండునో లేదో స్వానుభవ ముపై భారతీయులు తెలిసికొనుటకు తగిన మరతు లందు నూ చింపబడినవి. ఆకాసనమునందు సవరి పరాని నిబంధనల విధించి యుండలేదు. కొన్నేండ్లు గడచిన పిదప అనుభవముపై జరిగినపరి పరీక్షించి మామవలెనని విధించియుండిరి. జరిగిన యభివృద్ధిగూర్చి విచారించి పోట్ల పేయట సగాను పదేండ్లలో పున ఒక విచారణసభయును నియమించవలెనని పార్లమెంటు వారు కాసనము గామించియుండిరి.

"ప్రజేండ్లు కాక ప్రార్థమే విచారించ వలెనని యీ మధ్య కొన్నేండ్ల నుండి అందోళన జరుగుచుండెను. కాని భావిరాజకీయాభివృద్ధినిగూర్చి విచారించుటకు ముందుగనే జరుపుటకు భారతదేశమునంద లి పరిస్థితు లనుకూలముగ లేవని సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారిది వర కనుకొనిరి. రాజకీయసహాయ విచారణ మను తెలివితప్పు వ ఆచారము అనుభూతి సున్నతకాలము రాజ్యాంగపరిపాలన సమస్య పరిశీలించుట కవశ్యముగ కాలి తేవలెను. అట్టియెడ ముందుగనే విచారణ జరిపియున్నచో, ఏ రెండు పక్షముల మధ్య పశ్యము కుదుర్చుటలసియున్నచో ఆరెండుపక్షములయొక్క పోటీ మరింత తీవ్రమయి యుండును.

విచారణ జరుపుట కనుకూల సమయము

కాని యీ మధ్యను కొన్ని కుభసూచన లుపడినవి. భారతదేశముయొక్క సంప్రద్యవ్యవహార మార్పులను సాధించుటకు ముందుజ వేయుచుండునాన, వాడు వివిధ అంగీకరింపవలసియుండిన ముఖ్యమూత్రములను విడిచిపెట్టలేదు. నిజ ముగ పరిశీలించుట తెలిసికొనవలెననువాంధ కలుగుటయే గాక, పై క్కండు యీ విషయమున గల భేదాభిప్రాయములన్నియు మును చేరవచ్చు గమ్యస్థాన మును యేమార్గమున యెంతవరకే చేరవలెనను పక్షముల గూర్చి యే కాని గమ్యస్థానముకూర్చి గాఢమ పశ్యమును ఎరుంగ గల్గిరి. ఇప్పుడు జరగవచ్చు చాట్వాంగవిభాగపు విచారణ ఆ మాట్లాడుక గుండవలెనన్నచో మాఖ్యమయము లన్నింటిని శ్రేయక పరిశీలించవలెను. ప్రభుత్వము యందును తరువాతనుగూడ చాలపరి జరుగవలసి యున్నదిగాని యొక్క మువ్వపధి యొసంగ వలెను.

సాంఘిక దృఢత్వ

సంఘమువారు పరి ప్రారంభించుకపును పరిశీలులలో ముఖ్యముగ గమనింపవలసి గలదు. ఈ మధ్య ఇండియాలో సాంఘికసమరములు ప్రబలియుండి రాజకీయాభివృద్ధి కెట్లు ప్రబలి యుండునో విచారించుట ముందుగానుండును. అట్టియెడ యీ సాంఘికదృఢత్వభావము అలరెచువరకు విచారణసభ మున నియమింపవలసి కోరవలసియున్నది. ఇంకొకవిషయము గూడ నిజమయ్యుండునో. ఇందును రాజకీయములం దెట్టి మార్పులు వచ్చునో తెలియజేయుటకు ఇందుకుమునువారు ఎవరియందును ఈ విభిన్న జిహ్వాను యత్నిములలో ఈద్యేష మునుండవలె డిల్లీయ లుండియున్నా.

ఇట్టి భూమియొద్ద మ్యభావము ప్రబలియున్నచో భారత జాతీయత్వము పరిపరిచును. విషయము అన్నితగరతుల

ప్రజను దెలియలేదు. మరియు సాంఘిక సమస్యకు ర జకీ యములందు సంధిగూర్చు వచ్చినచో సాంఘికదుస్థితి సంభవిం చును భయమే క్రోధద్యేషములకు కారణము. ముందురానున్న రాజకీయ మార్పులవలన తమకేమియును కలుగునో యనుభ యము కలుగగనే ఆభీతినుండి విడబడుటకు భీకరకృత్యములకు గడంగెదరు. ఈ అల్లరులన్నియు సంధిగూర్చు తొలగించుటయే మంచిది.

సంఘమువారు చేయవలసిన పని

ఇట్టి విషయములన్నియు నాలోచించి సామ్రాజ్య ప్రభు త్వమువారు త్వరగ విచారణ జరుపవలెనని పార్లమెంటువారి రి పంట్లనే సంఘమును నియమింప అవజ్ఞ గోరిరి. వారంగీక రింపగనే సంఘమువారు రాబోవు వత్సర ప్రారంభమున సాధ్య మయినంతవరకు ఇండియానువచ్చి కొలదికాలముమాత్రమే యుండి, తిరిగి ఆఫ్రికాలో ఇండియానువచ్చి ముఖ్యకార్యమును ప్రారంభించెదరు.

కమిషనువారు జేయవలసిన పని సులభము మనదిగాదు. వారు విచారించవలసిన విషయములగూర్చి కాసనమునం దిట్లుగ లును. బ్రిటిషు ఇండియాలో ప్రభుత్వపరిపాలనా విధానమును కన్యాభివృద్ధి, ప్రాతినిధ్య సంస్థల యభివృద్ధి, వానికి సంబంధించిన విషయములగూర్చి విచారించుట, పాశ్చాత్యతాత్వ ప్రభు త్వ మూత్రము నెంత వరకు అమలు జరు ప వచ్చును. లేక అట్టి కమలు జరుగుచున్న పాశ్చాత్యతాత్వ ప్రభుత్వవిధానమును యొక్కవ జేయుటకు గాని, తగ్గించుటకు, సవరించుటకుగాని యెంతవరకు విలుండునో రాష్ట్ర కాసనసభల యందు రెండవసభలుండవచ్చునా లేదా యనియు విచారణ జేయవలసియున్నది.

ఇంత విశాలమగు విచారణసలుపుటకు తగిన సంస్థను నియమించుటకు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు బాగ్రత్తగ నాలో చించిరి. పార్లమెంటువారు నిర్వహించుచున్న పాశ్చాత్యయొక్క ప్రాముఖ్యతనుబట్టి సంఘమేరీతిగ నియమింపవలెనన వి షయము నిర్ణయమును ఇండియాపై అధికారులగు లుచే పార్లమెంటువారు బయటనుండియే రాజ్యాం గ పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుటయే వారి పనియున్నచో అతి సులభముగ జేయవచ్చును. కాని అదిగాదు వారు జేయవల సిన పని. గత పురుషాంతరమునందు భారత రాజకీయములందు మార్పుగలిగియుండును. పాశ్చాత్యతాత్వ ప్రభుత్వమునకు వాంధ హెచ్చియుండును గావున యీమార్పును గమనింపక తప్పదని 1919 సం॥ చట్టము ఉపోద్ఘాతమునందు సామ్రాజ్య ప్రభు త్వమువారు నూచించియుండిరి ప్రస్తుత సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారుగూడ అట్లే వానిని గమనింపవలెనని దలంచినారు. కా పున చట్టమునందు నూచించబడిన విషయములన్నియు విచారిం చిపిదప వీలయినంతవరకు అందుకు సంబంధించిన అన్ని పక్ష ములవారి అంగీకారమును బడసిన శిఫార్సులను పార్లమెంటునకు డెంపవలెనని ప్రభుత్వమువారు దలంచియున్నార. అట్టియెడ శ్యములోనే సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు సంఘసభ్యులను విచా రింపవలసిన పద్ధతిని నిర్ణయించియుండిరి.

సమర్థతగల నిష్పాక్షిక సంఘము

పార్లమెంటువారికి ఇండియా పరిశీలుల గూర్చి సరియగు విషయముల దెలియజేయుటకై సమర్థతగల నిష్పాక్షిక సంఘమును నియమించుట యవసరమని అంద రంగీకరింతురు. ఏవిషయముల పరిక్షించిపిదప అందు కనుగుణముగ కార్య మునకు గడంగుట గూడ సిద్ధ మగుండవలెను

ఇందుకుగాను ఇండియాయెడల సానుభూతిగలవారన, నిజముగ సహాయము జేయవలెనని కోరువారున, సంఘ పభ్యు లుగ నుండవలెనగాని, అదివరకే యేనోయొకరికి అభిప్రాయ మేర్పరచుకొన్నవారయ యుండగూడదు. భారతీయసభ్యు లె క్కువమందియూ, కొంతమంది బ్రిటిషు ఉద్యోగులునుగల సంఘ

మును నియమించినచో, మొదటి యుద్దేశ్యము కరవేరజేమో యుగి సందేహము గలదు. భాంతదేశమునకు స్వపరిపాలన చేపూ ర్చవలెనను వాంధ సాహారణముగ న్యాయముగనే భారతీయ సభ్యుల కుండును గనుక భారతదేశ ప్రస్తుతసమస్యలను నిర్ణయించుటయందు వారు నిష్పక్షపాతముగ తీర్పును చెప్పవలరు. అ తతరి పక్షము వాదముగూడ గలదు. బ్రిటిషు ఉద్యోగులకు చిరకాలమునుండి పరిరక్షము గల్గుచే యీ సమస్యలగూర్చి నిష్పక్షపాతముగ అభిప్రాయము దెనువుచున్నచో యిదివరకు గల అధికారసంబంధమును మరతురనుట అసహజ మని కొంగ రనుకొందురు.

అట్టి సంఘమువారు రిపోర్టు ప్రాసినను యీ సంఘు ప భ్యు లిదివరకు ఇండియానుగూర్చి తమకు గల అభిప్రాయముల ప్రోద్బలములనే యిట్లు శిఫార్సు కేసిరేమోయన సంకోచము పార్లమెంటువారికి యుండక మానదు.

సంఘ సభ్యులు

ఇది కేవలము చట్టమునకు సంబంధించిన సాంకేతిక విష యము మాత్రమే యని గాని కేవలము న్యాయవిచారణ జరుప వలసిన విషయమేయని గాని అనుకొనరాదు. ప్రభుత్వచట్టమును మార్చునపుడు క్రొత్తనూచనలపై తమ యభిప్రాయమును తప్పక విచారించి దానిని తగు రీతిని పరిశీలిం ప వలెనని భారతీయులు కోరుటకు హక్కుగలదు. కావున భారత దేశ భావియభివృద్ధి కాధారము ముఖ్యవిషయముల నిర్ణయించునపుడు, అంత్యతీర్పు వెలవడులోపున భారతీయులగుండ అందు పల్లనట కవకాశ మొసంగవలెను. ఇన్ని విషయముల నాలోచించియే సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు యాదినవర్తించి ని ర్ణయించిరి. స్థామాటరి కమిషనునందు యాదినవరకు స భ్యులుగనందురు :

- అధ్యక్షుడు : రై. ఆ. సర్. బానుసైముగారు ఎం. పి.
- సభ్యులు : వై.కొంటు బర్నహాముగారు, స్వామికోనా ప్రభువుగారి ఇ. కడొంగు ఎం. పి., రై. హా. స్త్రీ ఫెనువాల్లు ఎం. పి., కర్న. రై. హా. గారి బార్లిలేను ఫాక్సుగారు ఎం. పి., మేజరు సి. ఆర్. ఆట్లిగారు ఎం. పి.

శాసనసభల ఉపసంఘములు

"సంఘముచా రీరీతిగ విచారణ సలుపవలెనని సామ్రా జ్య ప్రభుత్వమువారు రాజాపింపజాలరు. కాని ఒక నూతన జే యుచున్నారు. కేంద్రశాసనసభలలో అసభికారవన్నిక నియో జితసభ్యులలోనుండి కొందరి నెంచి ఉపసంఘముగా నియమిం ప గోరెనచో, ఆ ఉపసంఘమువారు తమకు తోచిన అభిప్రాయములను మోసవలను ప్రోత్సహాలకముగ డెంపగలరు. వాటిని సంఘమువారు తమకు తోచినరీతిని విచారించవచ్చును. తరువా త యెప్పుడైన అవసరమున్నచో సంఘమువారు యీ ఉపసం ఘముతో నాలోచించుటకుగాను ఉపసంఘము విడబడకయుం డవలెను. ఇందుమూలమున సంఘమువారు ఇతరసామ్యుల నెవ్వరిని విచారించనకుండ అటంకపరుచుటకు ప్రభుత్వమువారు దుడ్డేకింరలే దని తెలిసికొనవలెను. రాష్ట్ర కాసనసభలలోను గూడ యిదేరీ తిగ అనుసరింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు నూచించుచున్నారు.

కేవలము పరిపాలనకు సంబంధించిన విషయములపై సా త్యము గైకొనట సంఘముతో నెక్కడను పరిషదుగల వేరొక సన్ధ జరుపుట మంచిది. సంఘమువారు ఇండియా చేరగనే యీపనికి యెట్టి సంస్థను నియమించినచో సమర్థతతో నిర్వహింపగలదని ఆలోచించి నిర్ణయించవలెను. ఇందువలన యీ విషయమును గూర్చి యవసరపద్ధతు సంఘమువారు సాత్యము గైకొన రాదని నిర్బంధము లేదు.

Messrs. FRASER & ROSS,
Official Liquidators,
17, Armenian Street Madras.

రాయల్ కమిషన్ ప్రకటన

శాసనసభ

రాయల్ కమిషన్ ప్రకటన మిపుడు జరిగినను, ఇంతకు పూర్వము జేరినవార్తలు సంగతి సందర్భముల నిదనరకే చెలిపెను. కొన్ని మాసముల క్రిందట, లండను ప్రైమువత్రిక వ్రాసినవ్యాసము నందు, హిందూ దేశముతో సంబంధించినవా రెవరికిని, కమిషనునందు చోటుండగూడదని, సూచించబడెను. ప్రైమువత్రికాభిప్రాయము, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచుండుననియు, అందుచే ఫలిత మొత్తినే జరుగగలదనియు, అప్పుడే సూచించియుంటిమి. ప్రైమువత్రిక జ్యోస్య మే తుదకు నిజమయ్యెను. అసలు, పార్లమెంటు సభవారు హిందూదేశ పరిణామమును నిర్ణయింప వలెనని, సంస్కరణ శాసనపు పీఠికలో వ్రాసిన విషయమును హైందవ ప్రముఖు లంగీకరించియుండ లేదు. ఆకారణముచేతనే రాండుటేబిలు సమావేశమును సమకూర్చి, స్వపరిపాలనా విధానమును నిర్ణయింపవలెనని, భారత శాసనసభవారు తీర్మానించిరి. ఇదియే నేషనల్ డిమాండు అని తెలిపిరి. కాంగ్రెసు సభగూడ నేషనల్ డిమాండు నామోదించెను. స్వపరిపాలనపు ఏర్పాటులను నిర్ణయించెడి అధికారము హిందూదేశమునకే గలదని వివిధ పక్షములవారును స్పష్టపరచిరి. డాక్టరు బిసెంటు గారు గూడ యీ యభిప్రాయము సంగీకరించి కామకావెల్లు చట్టమును తయారుజేసి, పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశపెట్టించిరి. పరిస్థితు లిటుండ, హిందూదేశాభిప్రాయమును తృణీకరించుటవలన, భావి పరిణామము గూర్చి సందియము బాడముచున్నది.

సంస్కరణ శాసనపు పీఠికను భారతీయు లంగీకరించినటులు, ఆంగ్లో హైందవ ప్రతిక లిపుడు దెలుపుచున్నవి. పీఠికను నెనుక నామోదించి, ఇప్పుడు వలనునడదనుట విరుద్ధముగ నున్నదని ప్రైము ఆఫ్ ఇండియా, మద్రాసుమెయిలు మున్నగుప్రతిక లధి ఠేపించుట విచిత్రము. ఆ ఠేపించడలచనచో ఎనిమిది సంవత్సరముల క్రిందటనే ఆ ఠేపించి యుండవలసినదని, ప్రైము ఆఫ్ ఇండియా అడుగుటజూడ, యావత్రిక యంతకాలమునుండియు నిడుచుచు చున్నదని, యాహింసవలసి వచ్చును. అట్టినుండి ఇప్పటివరకు కాంగ్రెసులోనేమి, శాసనసభలోనేమి, హైందవప్రముఖులు పీఠికను నిరాకరించుచునే యున్నారు. పీఠికయే బనికరాదని భారతీయులెంచుచుండ, పులినిదాపుట యనునటుల, రాయల్ కమిషనునందు భారతీయుల నెవరిని సభ్యులుగ నియమింపకుండుట మరింత వింతగ గనుపించుచున్నది.

కమిషనునందు కూర్చుండుట కయినను భారతీయుల కర్తవ్య లేదా? ఇట్టివిచిత్రప్రకటనము జేయిలీన్యాసు మాండ్లెరు గార్డియనులబోలు బ్రిటీషు ప్రతికలకుగూడ నాశ్చర్యము గలుగజేసెను. రాజప్రతినిధిగారు ఇర్విన్ ప్రభువుగారు భావగర్భితముగను సమాధాన పూర్వకముగను విషయములను దెలుపుటలో కడుదిట్టలు. ఇట్టివారి హేతువాదమునయితము పార్లమెంటరీ కమిషను విషయమై ఎతరిలోను విశ్వాసముబట్టింపజాలదు. పార్లమెంటు సభ్యులనే నియమింప దలచినచో, తత్సభవారి సెలెక్టుకమిటీని నియమించిన సరిపోయెడిది. ఏల యీరాయల్ కమిషను?

రాయల్ కమిషనులో భారతీయులను సభ్యులుగ నియమించుచో, స్వపరిపాలనమును గాఢముగ వాంఛించుచున్న భారతీయ సభ్యులు తమ నిర్ణయము నందు కనుకూలముగ గావించెదరనియు, అందుచే నట్టివానిని నియమింపలేదనియు, రాజప్రతినిధిగారు సమాధాన మిచ్చిరి. కాని, పార్లమెంటుసభ్యులకు మాత్రము అట్టి పక్షపాతముండదా? పార్లమెంటుసభ తన యధికారములను భారతీయుల కొసంగవలసిన సమయ మాసన్నమయినపుడు, తత్సభ్యులు విముఖత జూపుట సహజముగదా? నిష్పక్షపాతముగ నిర్ణయ మనసరమని ఎంచుచో, ఇండియా ఇంగ్లండులకు సంబంధించని మూడవదేశము వారిని మధ్య నర్దులుగ నియమింపవలసినవచ్చును. భారతీయులను నియమించుటకు రాజప్రతినిధిగారు జూపెడి యభ్యంతరములు, పార్లమెంటుసభ్యుల నియామకమునకును గూడ వర్తించును. కమిషనునందు భారతీయులను నిషేధించుట హిందూదేశమున కవమానకరము. మితవాదులయినను యిట్టి యవమానమును భరింప నొల్లరు. బ్రిట్యానుప్రతిక మితవాదప్రతిక యయినను ఆత్మగౌరవము గల భారతీయులెట్లరును కమిషనును బహిష్కరింపవలయునని, గోరుచు న్నది. చింతామణి, ఈశ్వర శరణ మున్నగు మితవాద నాయకులుగూడ ఇట్టి యభిప్రాయమునే సూచించుచున్నారు. అట్టితరి, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు, రంగ స్వామి అయ్యంగారు, మున్నగు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు బహిష్కారమును ప్రతిపాదించుట వింత గాదు. శాసనసభాబహిష్కారమును తీసివేయించిన పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, కమిషనునే గాక శాసన సభలను గూడ బహిష్కరింపవలయునని హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రభుత్వ దృక్పథమువలన ప్రజలలో నెట్టి నిరాశ బెరుగుచున్నదో యాహింస వచ్చును.

రాయల్ కమిషను ప్రకటన సమయమునందయినను, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదలజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు బూనకుండుటచే, బెంగాలు నాయకులు కొందరు గవర్నరుగారి యొద్దకు వెడలుట మానుకొనిరి. ప్రస్తుతరాయల్ కమిషను ప్రకటనబట్టి, పాలకుల హృదయ మే మాత్రము మార్పుజెందలేదనియు, వారి దృక్పథము వెనుకటి కన్నును సంకుచితమయ్యెననియు గ్రహింపవచ్చును. ప్రభుమధ్య గల విభేదముల్ని, పాలకులకు మరింత సందిచ్చుచున్నది. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున ఎల్లరేకమయి, తమ నిశ్చయమును వెలిబుచ్చి, స్వత్రు

స్వరాజ్య సంపాదనకై తదేకదీక్షతో కృషి సలూపుట యే తగిన జవాబగును. ఇట్టి కార్యోత్సాహమునకు ప్రజలను పురికొల్పుటకు, రాయల్ కమిషను ప్రకటన తోడ్పడునేని, అయ్యది దేశమునకు పరోక్షముగ మేలొనర్చినదిగనే భావింపబడును. రాయల్ కమిషనులో భారతీయులుండుటకు ఏలులేదు. కాని ఇతర విధముల భారతీయులతో కలిసి యోచించుటకు రాజప్రతినిధిగారు కొన్ని ఏర్పాటుల సూచించిరి. ఈ ఏర్పాటులు జరుగనచ్చును జరుగకపోవచ్చును. జరిగినను, ఇయ్యవి కండ్లసిరు దుడుచుటకే బనికవచ్చునుగాని, అంతకన్నను ఎక్కువ యుపయోగకరములుగావు. ఇట్టి హింసస్థితిని భారతీయులంగీకరించుట, వారి గౌరవమునకు గాని, దేశ గౌరవమునకు గాని ఏ మాత్రము తగియుండదు. శాసనసభయొక్క సెలెక్టుకమిటీవారి సాత్యమును వారి సూచనలను కమిషనువారికి సమర్పించుట కవకాశమియబడునట. సెలెక్టుకమిటీని ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులనుండియు, నామినేటెడు సభ్యులనుండియు ఏర్పరచెదరట.

ఇట్టి సెలెక్టుకమిటీవారు తమలోదాము ఏకాభిప్రాయమునకురాక, భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుటకవకాశము గలుగును. శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించినటుల, శాసనసభ్యుల సాత్యమును గైకొనవలసినపుడు, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిన సాకర్యము నందు క్రొత్త దేమియు లేదు. కమిషనునిపోర్టు ముగిసిన పిమ్మట, ఇంగ్లండులో ఏర్పడెడి జాయింటుకమిటీ వారి ఎదుట శాసనసభాప్రతినిధులు కొందరు వెడలి తమ అభిప్రాయమును తెలుపుట కవకాశమిచ్చినంత మాత్రాన గలుగజోవు మేలెద్దియు గనుపించదు. అంతయు ముగిసినపిమ్మట, శాసనసభ్యుల మొరలు అరణ్యోదనములు గావా? ఇదియంతయు నట్టి తంతుదప్ప వేరుగాదు. శాసనసభ్యుల విన్నపముల ననుసరించి, రిపోర్టుసూచనలను జాయింటుకమిటీ వారు మార్చెదరనుట భ్రమదప్ప వేరుగాదు. రాజప్రతినిధిగారు సూచించిన సాకర్యములు ఫలితమును మార్చనేరవు. భారతీయు లీ సమయమున ఎట్టి ప్రాముఖ్యస్థానము బడయజోరు. ఏదియోకొంచెము సలహా నిచ్చుటకుదప్ప ఏరు బని కిరారు. కేవల పరిపాలన విషయములగూర్చి విచారించుటకు కమిషనువారుగాక జేరోకరు నియమింపబడుదురని, రాజప్రతినిధిగారు సూచించిరి. వీరెవ్వరో తెలియదు. రాజప్రతినిధిగారు ప్రజల సహకారావశ్యకత నెంతగ ప్రతిపాదించినను, సహకారము పెరుగుటకు అవకాశము నొసగరయిరి. అందుచే గలుగు ఫలితములకు భారతీయులు బాధ్యులుగాజాలరు. భారతీయాభిప్రాయమును పూర్తిగ తిరస్కరించి, కమిషనును ఏర్పాటుజేసినవారివైననే యీ బాధ్యత నిలిచియుండును.

కమిషనుకు భారతీయులు శోడ్పడనిచో, కమిషను అసలు రాదని భయముపెట్టుచున్నారు. కాని బిసెంటుగారు సూచించినటుల ఇట్టి కమిషను రానందుకు చింతింపబనిలేదు. ఏడ్వరు సభ్యులలో కమిషన్ అధ్యక్షులగు సర్ జాన్ సైమను గారు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదు లయినను, వీరికి భారతీయాశయములపట్ల సానుభూతి యున్నటుల దోషదు. నమ్మెలు చట్టవిరుద్ధము లని సైమను గారు సూచించినయభిప్రాయము ననుసరించియే

బ్రీటిషు ప్రభుత్వము వారి టీవలనమొల చట్టమును నిర్మించి యుండిరి. వీరు లిబరలు పక్షమువారియనను, హిందూదేశమునకు సంబంధించినంతవరకు లిబరలుపక్షమువారికిని కన్సర్వేటివు పక్షమువారికిని ఎంచదగిన భేదము కనుపించదు. మైముగారు దప్ప మిగిలినవారి పేరులను హిందూ దేశము అనలే వినియుండదు. మిగిలిన ఆరుగురిలో, నల్లరు కన్సర్వేటివు సభ్యులు. ప్రాతకోనా ప్రభువు గారు, కన్సర్వేటివు పక్షమునకు మొన్నటివరకు ఉపాధ్యక్షులుగ బనిచేసిరి. కోడనుగారు కన్సర్వేటివు పార్లమెంటు సభ్యులు. ఫాక్సుగారును కన్సర్వేటివు సభ్యులే. డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికాధిపతులగు బరకహం ప్రభువుగారుగూడ కమిషను సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికాభిప్రాయములు హైందవాశయముల కెటుల విరుద్ధముగ నుండునో తెలిసినసంగతియే. లేబరుపక్ష సభ్యు లిరువురు గలరు. కాని, వీరిరువురు లేబరుపక్ష వ్యవహారములందు ప్రాముఖ్యము వహించుటలేదు. మేజరు అట్లీగారుగాని, గౌ॥ వాల్సుగారుగాని, హైందవ వ్యవహారములపట్ల యంతవరకు శ్రద్ధవహించినటుల గానరాదు. హిందూదేశమునకు చెలిసిన లేబరు సభ్యులెందరోయుండగ, వీరి నేరకొనుటలో కొంత యర్థములేకబోలేదు. టైముపత్రిక గోరినటుల, ఏడుగురు సభ్యులునుగలసి ఏకాభిప్రాయమును తెలుపక మానరు. డి. బి. టి. రంగాచార్యులుగారుగూడ, భారతీయుల నిషేధము గొప్పతప్పని, సూచించవలసి వచ్చెను. బ్రీటిషుమంత్రివర్గమును రాజప్రతినిధిగారు సరియగు దారికి తీసికొనిరానందుకు, రంగాచార్యులు గా రెంతయు విచారించిరి. భారతశాసన సభ్యులగు కే. సి. నియోగీగారు అసోసియేటెడు ప్రెస్సు ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, నిజమగు జాతీయవాది ఎవరును ఇట్టి రాయల్ కమిషను నియామకము నామోదించజాలరని, నుడివెరి. భారతీయులందర యభిప్రాయము సామాన్యముగ నిటులనే యున్నదని తలంపవచ్చును. సప్తాగారు సంయతము కమిషనును నిరసించి, తమకు ఇండియా మంత్రిపట్ల ఏమాత్రము విశ్వాసము లేదనిరి. నేటి సాయంకాలము, బిసెంటుగారుగూర్చెడి సమావేశమునందు వివిధపక్ష నాయకులును జేరి, భారతీయ గౌరవమున కనుగుణమగు నిశ్చయము గావించి, కమిషనుతో హిందూదేశమున కెట్టిప్రసక్తిలేదని నెల్లడిజేయుట యవసరము. ప్రజాశక్తి క్షీణించుటచేతనే, ఇట్టి యనమానమును ఇంగ్లండు హిందూదేశముపై కురిపింపగలుగుచున్నది. సాంఘిక భేదములును, రాజకీయ భేదములు మున్నగు సవి ప్రజలదౌర్బల్యమును మెచ్చుచున్నవి. డాక్టరు బిసెంటుగారివలె నాయకులెల్లరును కాంగ్రెసుసభ్యులగు జేరి కాంగ్రెసు నిష్ణయముల ననుసరించి కృషి సలుపుచో, ప్రజాశక్తి క్షీణింపజాలదు. ఎనరికివారే యని భవిజేయుటవలన, ప్రజలకోర్కెలు నెరవేరుట కవకాశము లేకున్నది. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున నాయకులు ప్రజలను సమభిప్రాయముపైనే దేశపు భావి భాగ్యోదయ మార్పారంభి యుండును. సమయము నకు దగిన చాకచక్యమును భారతభూమి గనుపట చుగాక!

తుపాను నష్టము

తుపాను బీభత్సవార్తలు మిగుల విపాదము గలిగించు చున్నవి. నెల్లూరు పరిసరప్రాంతములు మిగుల నష్టపడెను. ఇదిగాక గుంటూరుమండలమున బాపట్లతాలూకాలోగూడ నష్ట మధికముగ గలిగినటుల వార్తలు చెలుపుచున్నవి. కొన్నితావుల గాలిబాధకును వర్ష బాధకునుతోడగ, సముద్రము పొంగి నీరు ప్రహించుటవలన, అమితనష్టము గలిగెను. సుందరమగు నెల్లూరుపట్టణమంతయు ధ్వంస మయ్యెను. వృక్షములు కూలిపోవుటయెగాక, ఇండ్లు నాకిట్లు లెక్కలేకుండ పడిపోయెను. పశుగణమున కమితనష్టము గలిగెను. మనుష్యులకు ప్రాణాపాయము గలిగెను. పంటలు పాడయినవి. భాగ్యము తడిసి చెడిపోయెను. ప్రజలనుభవించుచున్న కష్టములు వర్ణనాతీతములు. అప్పుడే ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరిగిపోవుచున్నవి. తామదేవత తాండవ మాడుచున్నది. కలరా ప్రారంభమయి ప్రజలను మృత్యువాత బడవైచుచున్నది. కోటి రూపాయలవరకు నష్ట ముండునని, నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు అంచనా వైచుచున్నారు. ఇది తక్కువ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్క నెల్లూరు పురమునందే ఏబదిలక్షలకుపైగ నష్ట ముండునని యాహింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేసిన పదివేలరూపాయలు ఏమూలకు సరిపో వని చెప్పవచ్చును. మద్రాసు గవర్నరుగారు నేటిదినము బయలుదేరి, నెల్లూరుకు బోయెదరని ప్రచురింప బడెను గాని, వారు ప్రయాణమును మానివైచిరని చెలిసెను. గవర్నరుగారు సానుభూతిని బంపుటతో బాటు, బీభత్సమును కనులార తిలకించిన మేలుగ నుండెడిది. తుపానునల గలిగిన నష్టమును గ్రహించుటకు, బీభత్సము జరిగినవెంటనే ఆయా ప్రదేశములను జూచుట యవసరము. కాలము గడుచుకొలదియు, నష్టపు చిహ్నము లంతస్పష్టముగ గనుపించక బోవచ్చును. నెల్లూరుకు బోయిన రివిన్యూబోర్డు మెంబరుగూ ప్రొక్సుగారు హిందూపత్రికా ప్రతినిధితో జెప్పిన సంగతులు, ప్రజలకు నిరాశ గలిగింపగలవు. నష్టమును తేల్చివైచుటకు వీరు పూనుట శోచనీయము. భయపడుట కెట్టి యవకాశములేదని వీరు సూచించిరి. ఆహారపదార్థములకు లోపముండదనియు, భవనములకు గలిగిన నష్టమును సులభముగ నివారింపవచ్చు ననియు, త్రినవ్వుమేమియు గలుగలేదనియు, ప్రొక్సుగారు చెలిపిన వ్యత్యాసమునకు, ఆయాప్రాంతముల ప్రజలు చెలుపు సంగతులు భిన్నముగనున్నవి. ఈ సమయమున అధికారప్రతిష్ఠ అడ్డుపడగూడదు. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుని కథనము గాంచిన, జిల్లాకలెక్టరును తీరని నష్టముగలిగెనని తెలియగలను. ప్రభుత్వమువారింత వరకుచేసిన సహాయము కడు స్వల్పమనియు, క్రింది యుద్యోగులు నష్టవివరములను పూర్తిగ చెలుపకున్నారనియు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షు లభిప్రాయపడుచున్నారు. జిల్లాబోర్డుకు లక్షలకొలదినష్టము గలిగెనట. ప్రభుత్వసహాయము లేకుండ జిల్లాబోర్డు నారు నష్టమును భరించుట దుర్లభ మగును. పట్టణములలో కన్నను గ్రామములందు దుస్థితి మరింత యధికముగ వ్యాపించియున్నది. నివసించుటకు ఇండ్లులేక, తినుట కన్నములేక, కొన్నిచోటుల

ఉష్ణనీరు ప్రవహించుటచే త్రాగుటకు నీరయినన దొరకక, అల్లాడుచున్న ప్రజల దుర్గతిని వర్ణించుటకు సాధ్యపడదు. ఈ విషయమై ప్రజాప్రముఖులు శ్రద్ధవహించి, నష్ట మెంత గలిగెనో కనుగొని, ఆ విషయమై నిశ్చయ మగు వర్తమానముల ప్రకటించుట యవసరము. ఉదారవంతులు వెంటనే బీదల కష్టముల కుపశాంతిగలిగింప వలయును. ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతగల నాయకుల పరిగణనము నామోదించి, తగు సహాయము జేయుట ముఖ్యము. నష్టమును చులకనజేయుట వలన, ప్రజలస్థితి మరింత దుర్భరము గాకమానదు.

లాయడుజార్జి గారి నిరసన

వర్సలినసంధిపట్ల ఇంగ్లండువలంబించుచున్న వైఖరిని లాయడుజార్జిగారు బహిరంగముగ నిరసించుచున్నారు. ఛేంబర్లెనుగారి ఆత్మసంతృప్తినిగాని సెసిల్ ప్రభువుగారి స్థానమున నియమింపబడిన మెక్సీలు గారి ప్రగల్భములనుగాని, లాయడుజార్జిగారు కొనియాడుటలేదు. శత్రుదేశములు వర్సలినసంధిప్రకారము తమఆయుధములను తగ్గించుకొనినను, ఇంగ్లండు మున్నగు దేశములు ఆయుధములను బెంచుకొనుట, వాగ్దానభంగమని, లాయడుజార్జిగారితలంపు. కొన్నిభాగములు బలవంతముగ స్వాధీనము జేసికొనబడె ననియు, స్వల్పజాతుల సంరక్షణ జరుగలేదని యు,లోకర్నో ఒడంబడికను దాటి, మాధ్యస్థము నంగీకరించి, ఆయుధవిస్త్రనమునకు గడంగినగాని, యుద్ధవారణ జరుగదనియు, లాయడుజార్జి గారు చేసిన హెచ్చరికను సులభముగ నిరాకరింప విలులేదు. చాలకాలము ప్రధానమంత్రిగ నుండి యుద్ధవిర్వహణభారము వహించిన లాయడుజార్జి గారు బాధ్యత నెరుగకుండ ప్రసంగించిరని చెప్పవలనుపడదు.

నారాయణ రెడ్డి గారి రాజీనామా

మద్రాసు శాసనసభలో అనంతపుర మండల ప్రతినిధియగు చీమలవాగుపల్లి నారాయణ రెడ్డిగారు తమ సభ్యత్వమున కొనగిన రాజీనామాను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి రని, యీ వారపు ఘోర్టు సెంటుజార్జి గెజెట్టులో ప్రకటింపబడెను. నారాయణ రెడ్డిగారు తమ ఆధ్యాత్మికోన్నతికి శాసనసభ్యత్వము ప్రతిబంధకమని ఎంచినను, అనంతపురమండలమునకు తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు. రెడ్డిగారు కాంగ్రెసు ప్రముఖులలో నొకరు. కద్దరు ఉత్పత్తికై వీరు డిక్షన్తో కృషిసలిపియుండిరి. ఇట్టి వారు లేని కొరత త్వరలో దీరజాలదు. డిసెంబరు 19 న తేదిని తిరిగి ఎన్నికలు జరుగనని ప్రకటింపబడెను. ఈ మారుగూడ కాంగ్రెసు పక్షమువారినే ఎన్నుకొని, అనంతపురమండలము కృతార్థత జెందుగాక యని కోరెదము.

పుదుక్కోట సంస్థానము : దేవదాసీలు

పుదుక్కోట శాసనసభలో స్వామినాథయ్య రు గారడిగిన ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుచు దేవదాసీల సంఖ్యను సాధ్యమగుసంతవరకు తగ్గించుటకు తాము ప్రయత్నించుచున్నామని, పుదుక్కోట నర్సాగువారు జవాబుచెప్పిరి. మైసూరు సంస్థాన మిదివరకే శాసనము గావించెను. కొచ్చిను సంస్థానమునందు గూడ కదలిక కలిగెను. స్వదేశసంస్థానములతోబాటుయినను, బ్రీటిషు ఇండియా ముందుకు బోవుట యవసరము. గతశాసనసభలో గావించబడిన తీర్మానమును సఫలంచుటకు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు రెంత త్వరలో బూనుకొనిన సంత మేలు.

రాయలు కమిషనును బహిష్కరింపుడు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని సందేశము

దేశమత్యము అవసర మని డాక్టరు బెనారసుగారు హిత మొనఁగెను

రాయలు కమిషను విషయమై ప్రతికా ప్రతినిధి కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారిని సంబంధించి అభిప్రాయములు తెలిపిరి:—

భారతీయుల ఆశయములను భగ్న పరచుటకు వారు అనుభవించుచున్న హక్కులు తొలగించుటకును ఇట్టిరాయల్ కమిషను నియామకముకన్న మరొక మార్గముండదు నాకు తోచుచున్నది కాందుచేయు సమావేశము జరిపి భారతదేశపు ప్రతినిధులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వపు ప్రతినిధుల కలసి భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణమున తయారయ్యెదమని కాంగ్రెసు మహాసభవారు కోరియుండిరి. భారతకానకసభయందు అన్ని పక్షములవారు కలసి కేవలము డిమాండును ప్రకటించిరి. వీటి నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించిరి. సాధారణముగ ఇట్టి కమిషనులను నియమించునపుడు అంగ్లేయు సభ్యులతో సమానముగ భారతీయులను గూడ కమిషను సభ్యులుగ నియమించెదమని కొందరు ఆకాంక్షించుచుండిరి. కాని ఈ సాంప్రదాయమునకు డిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఆసరింపలేదు. భారతదేశపు రాజ్యాంగవిధానము విధియుగ నుండెనునదిగా నిర్ణయించు విషయమున భారతీయులకు అంగ్లేయులతో సామన సమానమున అధికారము లేదని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు స్పష్టపరచిరి.

రాజప్రతినిధిగారి సమక్షే భారతీయుల హితము ఈ సమస్య తీవ్రము తగ్గింపజాలదు. కార్య పరతంత్రులగు భారత రాజకీయ నాయకులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమునకు కలగజేసిన పరాధిమమున న హింపజాలరు. భారతదేశమునందలి అన్ని పక్షములవారు ఇట్టి కమిషనునియామకమును గొప్పజాతీయ పరాధిమముగ పరిగణింప వలెను. భారతీయులకు అగౌరవకరమున సామన్యబుడిచి. కొన్ని సలహాలను వ్రాసి కమిషనువారికి భారతీయులు పంపించు వచ్చును. అవసరమైనచో కమిషనువారు భారతీయుల సలహాను చూచుకొనెదరు. కానసభయందు ప్రతిపక్ష్యమునకు తమకు తోచిన సూచనల గానందు అధికారమున్నది. కానసభ సెలవులముడి నియమములపై ఎట్టిప్రత్యేకలాభము కలుగునో నాకు తెలియజాలదు. ధర్మసభ్యులకు కమిషనును ఇట్టి ప్రత్యేక ఉద్దేశ్యములు అనవసరము. సంస్కారములకును నాంఘిక విధానములకును ప్రభుత్వమువారు ముడిపెట్టుచున్నారు. స్వరాజ్యముకాని కడమ జోషియను హోదాగాని ఇవ్వబడుననుచున ఎచ్చలలేదు.

కమిషనును బహిష్కరింపవలెను

ఇట్టిసీతలతో కమిషనును సంపూర్ణముగ బహిష్కరింపజేసి కాంగ్రెసువారు తీర్మానించుకొనుట ఉచితమని నాకు తోచుచున్నది ప్రభుత్వమువారి విధానమును కాంగ్రెసుపక్షము వాక్కులతో దోషించుచు ఇతరపక్షములవారందరూడె ఖండించెదరనియు ఈ కమిషనును బహిష్కరింపవలెను ననియు కాంగ్రెసు నకు తోచుచున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారితో భారతీయులకుడ తమపాద్యతలను గుర్తెగియున్నారు. తియ్యనిమాటలు చేర్చు కోరుకొనెన హితోద్యమ మెవరో వారందరూ.

కమిషను నియామకమునకును దేశమునందలి అన్ని రాజకీయపక్షములవారు ప్రతిఘటించి అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారు తిరస్కరించిరి. ఇట్టి గొప్పసంఘర్షణములను ఇచ్చువిషయమున ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల కోర్కెలను అంగీకరించెనని నమ్ముట అవకాశము లేదు. కావున కాంగ్రెసు డిమాండ్ సమావేశముగాని కన్వెన్షన్ పార్లమెంటుగాని కాని లయననియు, వారే స్వరాజ్యాంగని నిర్మాణమున తయారు చేయవలయుననియు మనము పట్టుపట్టులకలము. రాయలు కమిషను, వారితోబుటములను, వారి విచారణలను, నూతనము సంపూర్ణముగ తిరస్కరింపవలెను. ఇదియే భారతీయుల నిర్ణయము.

డాక్టరు బెనారసుగారు

ప్రతికా ప్రతినిధి చందర్సింహ డాక్టరు బెనారసుగారి క్రింది అభిప్రాయములు తెలిపిరి:—భారతీయులు అవలంబించవలసిన విధానముగనంది అలోచించుటకు బుధవారము అన్ని పక్షముల నాయకులను నేను ఒక సమావేశము ఆహ్వానించి యున్నాను. ఈ సమావేశమునకు శ్రీమన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహింప అంగీకరించిరి. సర్ పి. యస్. శివశాస్త్రి, డాక్టరు, యల్. ఎ. గోవిందరావులవద్దకు, మువ్వల మం

(తుల, పానగలు రాజుగారు, రావుబొడదు సీ. వి. యస్. నరసింహరాజు, హిందు, జడ్జి, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్, ఆంధ్ర ప్రతిక సమాదకులు, సత్యయ్యారీ, జమాలు, మహమ్మదు సాహేబు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, యం. కే. అచార్య, టి. ప్రకాశం, సి. గోపాలమినన, జి. ఏ. నరేశు, బి. శివరావు, టి. కె. బెలూగు, స్వామి శివకటాచలశెట్టి గార్లు ఈసభకు వచ్చుటకు అంగీకరించిరి. (సర్ పాత్రోగారు వచ్చునదియు రానిదియు యాధిక తెలియలేదు) ఈసభయందు నాయకులందరు కలసి ఈ విషయమై చర్చ సలుపునంతవరకు వ్యక్తులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటింపనందులు ఉచితమని నా అభిప్రాయము. నేను కమిషనును బహిష్కరింపవలయునని హితముననున్నట్లు కొన్ని ప్రతికటించుచు ప్రకటించ బడినది. కాని నాయకుల సమావేశమున ఏదొక నిర్ణయము ఆమోదపరమ నంతవరకు నేను ఏ విధానమును అంగీకరింపను. బుధవారమునాడు (నేడు) ఈ విషయమై అన్ని పక్షములవారికి అనుకూలము నిర్ణయము ఆమోదపరమనని నమ్ముచున్నాను. బుధవారమునాడు గాంధీజీని నిర్ణయమును కాంగ్రెసు మహాసభ ఆమోదించవలెను. అన్ని పక్షములవారు వరల కాంగ్రెసునందు చేరవలెననియు పూర్వముననే కాంగ్రెసు జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనిగ మారవలయుననియు కోరుచున్నాను. ఈజడ్జియతో నే నేను కాంగ్రెసునందు చేరుచున్నాను. మితవాదులకు పండిత ఈశ్వరకరణుగారు కమిషనును బహిష్కరింపవలెనని, హిందూమొసగియు అలహాబాదునుండి శివరామ్ వచ్చినది. స్పష్టముగ ప్రకటించుచున్న చింతామణిగారి అభిప్రాయముకూడ ఇదియేమని తెలియుచున్నది.

రాయలు కమిషనును బహిష్కరింప భారతీయులు తీర్మానించికొనిన కమిషను భారతదేశమునను ప్రస్తుతిము రాజుడనని సలహానున్నట్లు ఇతరుల ప్రభుత్వమున చెప్పియున్నాడు. ఈ నాయకులకమిషను రాజును చింతపడువాడనెదరు. కమిషను సభ్యులందరు అంగ్లేయులు. సర్ బాను నైపు తప్ప ప్రముఖులైన అంగ్లేయులకూడ సభ్యులుగ లేరు. సర్ బాను నైపునుగాక ప్రఖ్యాతిగాంచిన న్యాయవాది. కాని మనకు న్యాయవాదులతో గొప్ప అసహనములేను. 1919 సంవత్సరమున ఈ సంస్కారముల కానము తయారుచేయుటకు పూర్వము రాజప్రతినిధి ఇంటియామంత్రి కలసి భారతదేశమునందుండుటకు పర్యటనమునగ్గిరి. ఇతడు ఎట్టిపేరు ప్రతిష్ఠలేనివారిని భారతదేశమునకు పంపి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించుకొనియున్నాడు. వీరు విచారణలపై నిరేపకను తయారుచేసినవీటలు తమ అభిప్రాయములను తెలుపుటకై కొంతమంది భారతీయులు ఇంగ్లండునకు ఆహ్వానింపబడెనది. రాజప్రతినిధిగారు తెలిపిరి. సంపూర్ణముగ తయారుచేయబడిన నివేదికపై చర్చసలపులు నివృత్తియొజనము. భారతీయుల కెట్టి న్యాయతత్వమివ్వనవచ్చునని విషయమై నిర్ణయించుకొనవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వాదించుచున్నాడు. ఈవిధానమును భారతీయులు యెన్నడు అంగీకరింపలేదు.

కామనెల్తు డిల్లరు కార్మికపక్షమువారు అంగీకరించుటచే భారతదేశమునకు కొంతబలము కలిగినది. మొన్న ఇంగ్లండులో జరిగిన మునిసిపల్ ఎన్నికలలో కార్మికపక్షమువారికి అఖండము విజయము కలిగినది. శిలంకొన్నదన్నవలెనే కాంగ్రెసు మహాసభవారుకూడ కామనెల్తు డిల్లరు అంగీకరించిన ఈ డిల్లరు అన్ని పక్షములవారికి అనుకూలమునిధమున మార్చునన్నును. నాయకులు ఈ అవకాశమును సద్వినియోగపరచెదరని నమ్ముచున్నాను కమిషను విషయమై ప్రజాతేజం నిధియుగ ప్రకటించవలసినదని విషయమై ముఖ్యముగా ఆలోచింపవలసి యున్నది. నేను ఈనెలలో ఎక్స్ ప్రెస్ దేశమున పర్యటన మొనర్చి భారతదేశ పాట్లు స్వాతంత్ర్యము పొందగలను అను విషయమై అచ్చటవచ్చు ఉపన్యాసముల నవ్య ఉద్దేశించి యున్నాను.

పానగలు రాజుగారు

ప్రతికా ప్రతినిధి చందర్సింహ పానగలు రాజుగారు ఈ క్రింది అభిప్రాయములు తెలిపిరి:—రాయలు కమిషను విషయమై రాజప్రతినిధి ప్రకటనను నే నివ్వడే చూచితిని. ప్రస్తుతము నే ఇట్టి అభిప్రాయము తెలుపజాలను. త్వరలో జన్మింపవచ్చు సమావేశమును జరిపెదను. అప్పుడు కార్య విధానము గురించి మేము నిర్ణయము గాంధీజీనినెదము.

గౌ. రామదాసుమతులుగారు

స్నేహకాన్వితముగల గౌ. వి. రామదాసుమతులుగారు గారిని మాప్రతినిధి దర్శించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు సాదించిరి:—
రాజప్రతినిధి ప్రకటన చాల అసంపూర్ణముగను, ఆ కారణకరముగ నున్నది. అనివయమున ఎవ్వరైనా అభిప్రాయమును కవకాశములేదు. రాయలు కమిషను సెడల భారతదేశమెట్టి ప్రభుత్వమునందున అనునదియు ప్రస్తుతము మహాలోచనపరసిన విషయము నునమిపుడే క్రింది సూచనలను సగతుల నవలంబించిన బాగుండునని నాకిప్పుడు దోచుచున్నది. ఇతరనాయకులతో గూడ చర్చించిన పిమ్మట అవసరమగుచో వీనిని సవరింపకొనెదను. మన విషయమే చేపడవలసిన పనులేవి.

కమిషనునందు ప్రభుత్వమువారు నియమించినన, కాన సభవారి స్వకొనిననుగూడ, ఊరక సలహాన సలహాత్తు అధికారముగల సభాగ్రామీలు హోదాగా, రాయలు కమిషనునందు సవరించుటకు, గావింపబడు ఆహ్వానములను, భారతీయులెంతమాత్రమును అంగీకరింపరాదు.

(2) రాయలు కమిషను యెటులు సాక్ష్య మొనర్చుట నను ప్రయోజనములేదు. కనుక మనము సాక్ష్య మొనర్చరాదు. అంతేగాక సాక్ష్య మిచ్చినను అందు పరస్పర పక్షపాదులు ములు కొన్ని యుండితీరును. వీనిని నాకుగగ, అనిన విషయమును గప్పివేయుటకు తోడ్పడును.

(3) భారత జాతీయ మహాసభయందు జాతీయస్వభావముగల ఇతర ప్రజాసంస్థలును, సాస్య మొనరినవారు అన్ని ఇతర రాజకీయ పక్షముల సహాయమును సేరించి భారతదేశమునకు గావలసిన స్వపరిపాలకసర్వరావమును నిర్వహించుటకు ఒకా నొక నిర్దిత కాలములోగా, దానినుండుట నెదయు ప్రముఖ సంపూర్ణ బాధ్యతయొకప్రభుత్వము స్థాపన యెటు కావలయునందు తగు నిబంధనల నేర్పవలెను. ఆ లక్ష్యముగ తగూర్చుచేయుటకైన చట్టమును రాయలు కమిషనునకు పంపి, అది భారత జాతీయ స్వయం నిర్ణయ మని తెలియజేయవలెను. కామన్ వెల్తు అఫ్ ఇండియా డిల్లరు నియమ ప్రతిపదికముగ గైకొని అవసరమున సర్వల గాని పర్యవేక్ష.

(4) ఈవిషయముగ తయారుచేయబడిన స్వరాజ్యచట్టమును కేంద్ర, రాష్ట్రీయకానసభల యెటులు నుంచి, అన్ని పక్షముల ప్రజాప్రతినిధులచేతను, ఆమోదింపజేయవలెను ఇట్లు చేసిన యెడల పార్లమెంటువారుగాని, రాయలు కమిషనువారు గాని భారతీయులు తమ కోర్కెల తెలుపలేదని నాకు చెప్పుకొవకాక ముండదు.

(5) బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రిజ్లెండుచిన భావిరాజకీయ సంస్కరణములయెడల మన ములంబించు వైఖరిగనంద, ముందుగా మన మేమియు వెల్లడింపవలెను. అప్పుడు సంస్కరణల సరిగీకరించుటకు గాని, నిరాకరించుటకు గాన, జాతీయ మహాసభవారు గావించు నిర్ణయము ప్రకారము చట్టములకు సంపూర్ణముగ స్వాతంత్ర్య ముండవలెను.

ఎస్. నత్యమూర్తిగారు

చెన్నపురి కాన్వెన్షన్యందులి కాంగ్రెసు పక్షమునకు ఉపనాయకులగు శ్రీమన్, ఎస్. నత్యమూర్తిగారు మాప్రతినిధితో తమయభిప్రాయముల నిధియుగ వెల్లడించిరి.

భారత రాజకీయకీడులను విచారించుటకు రామ డిటిలు సమావేశము మాత్రమే తమ కంగీకారముగ నుండునని భారతజాతీయమహాసభ మెదటినుండియు గోచింపుచున్నది. కనుక, రాయలు కమిషనును, భూభూతింజకీయ సిద్ధిని నిర్ణయించు సంస్థక జాతీయమహాసభగా తప్ప కల అంగీకరింప జాలరు. రాయలు కమిషను యు పూర్వక భారతీయులే నియమించబడినను గూడ ఇట్టి రాయలు కమిషనును నియమించుట కధికారము నొసగుచున్న భారత ప్రభుత్వ కానసభయొక్క ఉపాధాతమునందలి నిధానమును నే నెమాత్రమును అంగీకరింప జాలను. అట్టిచో, భారతదేశపు భారతరాజకీయదేశము నిర్ణయించుటలో, భారతీయుల డిక్టేటరును గూడ పరికారని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బుద్ధివ్యక్తముగ భారతీయులను బహిష్కరింప తమవారు, హిందూ మహాసభకు వెలువలనున్న రాజకీయపక్షముల విషయము, ఈకమిషనును అంగీకరింప జాలరు.

ఈ పరిస్థితులలో, దేశమునందలి అన్ని రాజకీయపక్షములవారును, భారతజాతీయ మహాసభాభ్యుత్థులు ముందరిన మార్గము నలంబించి, తమ కీకమిషను అంగీకరింప, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి ఖంకితముగ వెల్లడించెదమని నమ్ముచున్నాను.

మనం గు రాష్ట్రమునందున్న పేర్వారు రాజకీయపక్షములవారు నలంబించవలసిన చర్యలనుగించి చర్చించుటకు ఈ రాష్ట్ర సమావేశము గానున్నాము. అప్పుడు అన్ని పక్షములవారి కని ఏకాభిప్రాయము కుదురునని నమ్ముచున్నాను. కనుక జగ్గులు పాపాగారి నాయకత్వముక్రింద ఈజిప్టును మిల్లరు కమిషను నెలుల బహిష్కరించిగో, భారతీయులకూడ ఈ కమిషను నావిధముగనే బహిష్కరించెదమగ.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:—నవంబరు 5 వ తేదీకి అంతకును వారములో మరణజ్వరముచే 86 గురుకు కాబాలూరుచే 1 దును యితరజ్వరములచే 18గురుకు మరణించిరి.

రాజులు కమిషను నియోజనమును పొందినందు గా వింపబడిన ప్రకటనయం దాశ్చర్యకరమైన దేవులు లేదు. ఇదివరకు అందరు అనుభవనలే జరిగినది. అ.గ. దేశములో రాజకీయపక్షములలో ఇతర విషయములం దెట్టి భేదములు గన్పించినావరకు సంబంధించిన విషయములందు మాత్రము వారందరూ ఒక్కటే అని నాతనామెత యొకటిగలదు. భారత దేశమునకు స్వరాజ్యము నొసగినయెడల బ్రిటిషుదేశమున కార్థికముల చాలినవ్యయము. తరువాత కన్యశ్రేణి పక్షమునుదరి ధనస్థాయిలకు నష్టము. ఇక లింగరూపక్ష మంటే కొన్నిచోట్ల రాజకీయ అసంగత ప్రసంగములు తప్ప మరేమీ లేదు. ఈ రాయలుకమిషను, అట్టి రాజకీయపక్ష ప్రతినిధులను నిర్మించబడెను.

ఇక ముగిసేమునందన్ననో, 80 కోట్లమంది బానిసలుగలను. ప్రభుత్వముదాతరపు సాక్ష్యమిచ్చుటకు అంతమందిలో ఎవరో కొందరు అప్రావరు లేవనమను లభించెదరు. ఇట్టిసాక్ష్యము కావలసినంతమనునటున సంక్షేమములేదు. ఆ ప్రభుత్వసాక్ష్యములొకటి ఆధారపరచి తీర్పుగూడ చెప్పెదరు. అత్యంతమేలే ఎందుకే? భారతదేశం ఈమతకలహములతోడను, నాయకులందు ఆనాయుద్వేషములతోడను, కొట్టుకొనునందు నంతరకును, మనగతియి, తే. భారతదేశము విముక్తి సాధింపగలమునకు పూర్వమును ఎన్నియో బాధ్యత యుత్తమందేము నంపవలసి యున్నది. బాధ్యతనుండుకంటె యెక్కువ జనుప్రదముగ నెన్నియో పోరాటముల సాగింపవలసియున్నది. భారతదేశపు పౌరసంక్రమణాధిక విరుగుదు రాజులకమిషనులనుండులేదు. ముగిసేములనే యున్నది.

ఎస్. ముత్తయ్యమొదలియారుగారు

చెన్నపురి కాసనసభయందు కాంగ్రెసు పక్షాంతర్యముగ చేర్చబడిన నూతనపక్ష నాయకులలో నొకరుగ ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియారుగారిని మా ప్రతినిధి సంవర్ధించి రాజప్రతినిధిగా వింపిన ప్రకటననుగురించియు, ప్రజలకనవలంబించవలసినవ్యవస్థలగురించియు వారయభిప్రాయమునకుగగా, తామిపుడేమియు చెప్పజాలమని చెప్పిరి. ఇప్పుడుగానచే శ్రేయగాని ఎల్లుండిగాని తమ యభిప్రాయముల చెబువగలరామని మా ప్రతినిధి ప్రశ్నించెను. ఒక వారముదినముల తరువాత వచ్చియెడల తమ యభిప్రాయముల చెబువగలగుదు మని ముత్తయ్యమొదలియారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి.

డి. బి. టి. తణికొండలశ్రేణిగారు

జన్మసుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరును సంస్కరణముల అనంతరము మొదటి ఆరువత్సరములలో కాసనసభ్యులుగనన్నది. డి. బి. టి. తణికొండలశ్రేణిగారిని మా ప్రతినిధి దర్శించి ప్రశ్నింపగా, తమ పక్షమువారు సమాజేమి చర్చించుకొను నవరకును రాయలు కమిషనుగురించి తన యభిప్రాయముల చెబువజాలననియు, తమ పక్షమువారు రేపటిదినమున సమాజేమి, రాయలకమిషను యెడల నవలంబించవలసిన వైఖరిగురించి చర్చించెదగనియు చెప్పిరి.

* * * *

ప్రతీకలు-చాయకులు కమిషనును ఖండించుట

నాందాయి కలకత్తా ప్రతీకలు రాయలుకమిషనును ఖండించుదు, భారతీయులు బహిష్కరణయ్యూనకొనవలయునని సంపాదకీయములు ప్రకటించినవి. బర్మాకు మహారాజుగా రుమాద సంస్కరణము విషయమై ఆకాశంకలును ప్రకటించిరి. జయకరు, సప్తా, సర్ అల్లూరసీం మున్నగునాయకులు ఆకాశంకమును ఆసంతృప్తిని చెబుచున్నారు. 15 వ తేదీన అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులసమాజేమియను బహువ జిన్నా గారుద్దేశించు చున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఆంధ్ర మహాసభ స్థాయిసంఘసభ

12 వ తేదీని అనంతపురములో సమావేశమగును
రాజమహేంద్రవరము నవంబరు 9:— శ్రీ, శుభ ముద్దా ఆన్మ పూర్ణయ్యగారు ఇట్లు రింపించిరి. ఆంధ్రమహాసభ స్థాయిసంఘసభ 12 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు అనంతపురములో సమావేశమయి సాంవత్సరిక నివేదికయొక, లెక్కల జాబితాలు, సంస్థానికమును ఇతరవిషయములను చర్చించుదు. సభ్యులందరు రాప్రార్థితులు. ఆన్ని జిల్లాలనాయకుల సభలకు రప్పక విచ్చేసి జయప్రదముగ సభల నిర్వహింప ప్రార్థితులు.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు సమావేశమగుట (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

రాజులు కమిషను

లండన్, నవంబరు 9:—పార్లమెంటు నిన్న సమావేశమైనది. మరల భారతదేశ సంస్కరణ విచారణను గూర్చియే సభ్యుల దృష్టి ఆకర్షించినది. బార్నిస్టుగారు రాయలు కమిషనుగూర్చి ప్రకటించిరి. రాయలుకమిషనులో భారతీయులు లేరు.

సర్ బాక్ నెమెగారు అభ్యర్థించు, ఇతరసభ్యులు:— బర్మోవో ప్రభువు స్వర్ణాభిషేకము, గాల్ ఎడ్వర్డు దగ్గరకు రైటు ఆనరబిలు స్ట్రీ పెనువామ కర్నలు రైటు ఆనరబిలు బార్ని లేనపాక్ష మెజరు సి. ఆర్. అట్లీగార్లు. రాయలు కమిషను నింతర్వర్గ నియమించుటకు పెక్కు కారణములుగలవు. నాటి నర్సిటిని ఇక్కడ ఏకఋతు బెట్ల నక్కరలేదనిరి, బార్నిస్టుగారు. సభ్యుల నియమమును గూర్చి ఇండియాలో కొద్దిరోజుల క్రిందటనే ముందుగా చెప్పినను నమ్మకమనిరి.

కమిషను విచారణ ఎప్పుడు ముగియునని కార్మికసభ్యులు ప్రశ్న వరంపరులను వేరి.

కమిషనుఖర్చును బ్రిటిషు ఆర్థికపత్రమునుండి ఇవ్వవలసినదా, ఇండియా ప్రభుత్వపు ట్యాక్స్ పత్రమునుండి ఇవ్వవలసియుండునా యని యడిగిరి.

భారతీయులను శేర్ష వీలులేదా?

భారతీయులను ఇప్పుడైన శేర్షులకు వ్యవధి లేదా యని యడిగిరి. చర్చజరగ నున్నదిగాన ప్రత్యుత్తరమునీయ నిరాకరించెను, బార్నిస్టుగారు. భారతీయులను శేర్షు ససభ్యులైన ద్వాంతముతో గూడుకొన్నది. ఆయమమై సభ్యులకు అంత, నివట్టుదలయున్న చోచర్చసమయమున ప్రస్తావించవచ్చుననిరి

* * *

శ్రీయుత సి. యస్. మత్తురంగ మొదలియారుగారు కాంగ్రెసు అవ్యవసంఘాధ్యక్షులు. కమిషనుగూర్చి ప్రశ్నింప గతముయభిప్రాయమును చెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ఇంతకంటె పెక్కువ అవమానకరమయిన విషయము హిందువులకు నీయ లేదు. హిందువులు ఇప్పుడు ఏవిధముగ ప్రభుత్వమువారికి జవాబు చెప్పెదరు? హిందువులందరు పార్టీకక్షల నెంచక ఏకాభిప్రాయముతో నిరాకరింతురుగాక అని నేను నమ్ముచున్నాను. ఇంతకంటె బాగుగ తగినజవాబు వేరొకటియున్నది. అదే దన కాసనసభ్యులందరు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీ నామానిచ్చి సదరు స్థలములను ఖాళీగానుంచవలసినది. అది మనదేశమందున్న ప్రజలందరు వికమత్యముతోనున్నగాని అట్టిదని సాధ్యము కాదు. కనుక సోదరులందరు తమ భిన్నాభిప్రాయములను వదలి వికమత్యము కలిగి యుండెదరు గాక!

డాక్టరు బిసెంటుగారు 16 వ తేదీన కంభకోణమువెళ్ళుచున్నారు. అచ్చటి మునిసిపాలిటీవారి చేతను, తాలూకా వోర్డుచేతను డాల్ బిసెంటుగారికి స్వాగతమొసగబడును. బిసెంటుగారు దక్షిణ హిందూదేశపు ఫ్యాక్టరీని దిలకించెదరు. సాయం కాలము టెనుహోలనందు పురజనులు స్వాగత మొసంగెదరు.

హిందువుల మునిసిపల్ సంఘ ఉపాధ్యక్షులుగ దొంతి భిమయ్యగారు ఎన్నుకొనెరి.

కౌను థియేటరులో

1927 సం॥ నవంబరు 9 వ తేదీ బుధవారమునుండి 11 వ తేదీ శుక్రవారమువరకు సాయంత్రం ౫.00. రోజుకు రెండాలు. రాత్రి ౫.00-8.00 మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు నేటిరాత్రి. నీరియలన్నిటిని మించినటువంటి. నేటిరాత్రి.

“మిస్ట్రీ బాక్స్”

యొక్క అంత్యభాగములు 6 మొదలు 10 వరకు ప్రదర్శింతురు 21 కిల్ని. 10 ఉపకథలు భయానకము లైనవి మరికొన్ని ఫిలుములుకూడ ప్రదర్శింపబడును. 1927 సం॥ నవంబరు 12 వ తేదీ శనివారము మొదలు, 15 వ తేదీ వరకు.

సింహము బోనులో మాకిస్తీ

అనుబంధి గాన ప్రదర్శింతురు. 20 వ కతాబ్దమునందు హెర్బ్యుల్స్ ను పాలిసేసిదును. డ్లోభము గలిగించెడి ఫిలుములతోకల్ల మిగుల గొప్పది.

మదరాసు వాదలు

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:—నవంబరు 5 వ తేదీకి అంతకును వారములో మరణజ్వరముచే 86 గురుకు కాబాలూరుచే 1 దును యితరజ్వరములచే 18గురుకు మరణించిరి.

జె. సి. బోను సతిగాని మహిళాసంఘము వారు ఆహ్వానించుట:— విన్నటిదినము ప్రైసంఘమువారు తమ సేవారామందు బోను సతిగారికి అల్పాహారపు విందొసదిరి.

అరుంతియ మహాసభ:—మద్రాసు సర్ బాక్ యస్ పాడిస్ గారి యకాలమరణమునకు విచారము చెబుటకుగాను 6 వ తేదీ ఆదివారము నాడు ప్రై సభ వారు రా॥ సా॥ ఎల్. సి. గురుస్వామిగారి యధ్యక్షతన పరామర్శ సభ గావించిరి.

మద్రాసు ల్యాండు హోల్డర్స్ సంఘమువారి విందు:—నవంబరు 19 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలం 5-80 గంటలకు రాయపేట పీటర్సుగోడ్డులోనున్న ప్రైసంఘము వారి ఆవరణలో సదరు సంఘమువారు గాల్ సర్, రామేశ్వరసింగ బహదూరు జి. సి. వి. యి. కె. బి. యి. (దర్శింకమహారాజాధిరాజు) గారికి విందొపగెదరు.

నీటి ప్రమాదము:—నిన్నటిసాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నపురి పిళ్ళేవిద్యాలయమందు ఇంటరు సీరియర్ క్లాసు చదువుచున్న పి. సరస్వతీ బాయిగారు 4 సంవత్సరములు 6 సంవత్సరములు వయస్సుగల వారి ఇద్దరు సోదరీ హనులతో నె నెటుహాను యెదుటనున్న సముద్రపు చీలిమీద విహరించుచుండగా 4 సంవత్సరముల వయస్సుగల బాలికకాల్లబారి సముద్రములో పడిపోయినది. తరంగములచే కొట్టుకొనిపోవకుటకు సిద్ధపడుచుండగా 22 సంవత్సరములవయస్సుగల కె. రాజరత్న అను యువకుడు వెంటనే నీటిలోనికి దుమికి బాలికను సురక్షితముగ గట్టునకు చేర్చెను. వెంటనే నష్ట ఏడు చికిత్సనుజేసి బాలికను తెలివి తెప్పించెను. ధైర్యవైర్యములుగల యీ యువకుని యుదార స్వభావమునకు సరస్వతీ బాయిగారు చాల సంతసించి ఆమె మెడయందుండు బంగారపు గొలుసును బహుమానముగ నియ్యబోయెను. కాని యీ గురుణ సంపన్న రాశి స్వీకరింపజయ్యె. సరస్వతీ బాయిగారు తమ కృతజ్ఞులై తెలియజేయుదు మాట్లాడి నెడలిపోయిరి.

దేశీయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యమహాసభ

నిన్నటిదినము మద్రాసు నందలి యిండియను ఛేంబరు భవనములలో ప్రైసభయొక్క అవ్వన సంఘ ప్రత్యేక సభ జరిగెను. ఈ సభయందు సర్. పురుషోత్తమదాసు గారు సభ వారితో అనేక ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి చర్చించిరి. వార పరిశ్రమ యొక్క యుర సాయన పరిశ్రమ యొక్కయు సంరక్షణము, అంతర్జాతీయ మహాసభకు ప్రతినిధులకు నియమించుట, ఇంపీరియలు (ప్రెస్బెన్స) మొదలగు విషయములను గూర్చి చర్చ జరిగెను. భారతవాణిజ్య సంఘముల నన్నిటిని ఒక్కటిగా చేర్చు విషయముగూర్చి ఆలోచించబడెను. పారిశ్రామిక వాణిజ్య మహాసభకు సర్ యిబ్రహీం రహింతుల్లాగారు రాబోవు అభ్యర్థులుగా నియమింపబడిరి.

రాజమహేంద్రవరము

మ్యునిసిపలు సంఘము

గవర్నరుగారికి స్వాగతము
రాజమహేంద్రవరము నవంబరు 7:— దినంబరులో మద్రాసు గవర్నరుగారు రాజమహేంద్రవరమునకు వచ్చి నష్టము వారికి స్వాగతపత్రమును సమర్పింపవలయునని మునిసిపలు సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపకొనిరి. ఇందుల కొక యుభసంఘము నియమింపబడెను. (అ. ప్రై

విదేశవార్తలు

సోవియటు వర్ధంత్యుత్సవము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

జపానులో సభలు జరుగకుండా జేయుట

టోక్యో, నవంబరు 7:—సోవియటు వర్ధంత్యుత్సవము టోక్యోలో జరుగజేసిరి. కాని పోలీసువారు జరిగినది లేదు. 27 గంటల ఆరెస్టుజేసిరి. బహిరంగసభ లేదయ్యెను. జరుగకుండా నిషేధించిరి. ఆరుగురు విప్లవకారులు కార్యకర్తలకు సహాయము వారి కార్యాలయములకు దండెత్తి సామాను నంతయు బ్రహ్మగొట్టిరి. కాగితములను కొన్నిటిని నాశనముజేసిరి.

సోవియటు కాన్సులు కార్యాలయమును

ముట్టడించుట

మోస్కో, నవంబరు 7:—800 శత్రుకముఖులగు రషియనులు పిచారమును దొంగిలించి ముట్టడించుట సోవియటు కాన్సులు కార్యాలయమును ముట్టడించిరి. ఇంట్లోనికి రాళ్లను ఇటికలను వేసిరి. అందులో యొన్నివారిపై నిషాదలను గాల్చిరి. దానివలన ఒకడు చనిపోయెను. అయిదుగురు తీతగాల్తులైరి. అందులో ఇద్దరు స్త్రీలున్నాడు. పోలీసువారు వచ్చి ముట్టడి సల్పినవారిని బారద్రోలిరి. భవనమును చుట్టుకాపలాగాసిరి.

యుద్ధమునకు తరిఫిదు

అయినవారు

1914 కంటే ఎక్కువగా నున్నారు

లాయిడ్ జార్జిగారి ప్రకటనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

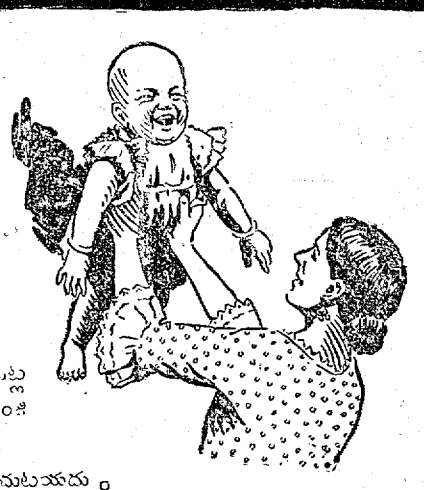
లండన్, నవంబరు 7:—ప్రస్తుతము విజయలగు జాతులలో యుద్ధమునకు తరిఫిదై సమగ్రముగ 1914 కంటే ఎక్కువమంది 100,000 కు మించియున్నారు. జర్మనీ, ఆస్ట్రియా, హంగరీ బల్గేరియా లలో 800 వలమంది నైనికులున్నారు. వీరి కంటేగా పరికరములు చక్కగా లేవు. జర్మనీ ఆయుధవిస్త్రము గొప్పదియే మేము చేసెదము జర్మనీ-జెర్మెన్లు ఒకరిపక్షమున సంతకము చేయుటకు ముందు ప్రతిజ్ఞ జేసితిమి. కాని నేనట్లు లేకుండుటచే ఆశీర్వాదము మైతిమి యారపులో విల్హెం గెటెయిలును బలాత్కారముగ కలుపుకొనిరి. స్వల్పసంఖ్యకులను రక్షించెదమని చేయబడిన జెర్మెన్లు ఒకరిపక్షమున మరతులను మంట గల్పించారు లాకర్నోతో సంత్వప్తి జెంక వధ్యనెరి పరిష్కారమును ఏర్పరచుకొన్న గాని ఆయుధవిస్త్రము జరుగ దని లాయిడ్ జార్జి గారిని.

బూనెలు ఆనకట్ట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, నవంబరు 7:—డాక్టరు డబ్ల్యు. సి. మార్టిన్, ఆవిసినియా రాయబారి నేడు లివర్పూలుజేరెను. లండను తేను చున్నాడు. విదేశాంగకార్యాలయముతో బూనెలు ఆనకట్ట గూర్చి మాట్లాడునట. ఆవిసినియా ప్రభుత్వమువారి పనులయిన ఆమెరికాకు ఆనకట్ట కట్టగల గొప్ప ఇంజనీర్లు గూరేమో కనుగొనుట తేసికనెను. వైటు ఇంజనీరింగు కంపెనీతో మాట్లాడినట్లు. వారి బూచనలను ఆవిసినియా ప్రభుత్వమునకు తెలిపెదననిరి. కంట్రాక్టు ఏమియులేదు. వేరు ఆవిసినియా ప్రభుత్వమునకు ఆనకట్టను కట్టుటలేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సుదాసుతరపున గోయటచే కట్టుచున్నాము. వారిపుడు అక్కరలేదన్నచో మానివేసెదమనిరి.

మొన్నటికుపానుచే నష్టపడిన ప్లీబ్యుకు ప్రజకు సాధ్యమగు 100 పౌనుల చెక్కుచుంబని నానుభూతి నందజేసిరి. ఆసలు మొత్తము 15000 పౌనులు అయింది.

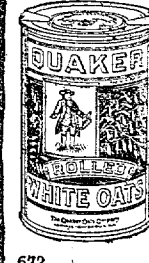
బిడ్డకు

మీ బిడ్డకు క్వాకర్ ఓట్స్ తగినది. తగినది చేయబడినది. ఆమోఘమైన ఆహారము.

మాంసమును కలిగియుండుదుం

ఉత్కృష్టమైనది. క్వాకర్ ఓట్స్ స్నాయువులను మంచిబలమును గలిగించి, నాటిని పెద్దదిగా జేయును. మిత్రము వెంపుకలు, దంతములు, ప్రేక్షు, కాంక్షలేళ్లయందుగల గోరులు మొదలగునవి పెరుగుదును కావలసినట్టి ఆహారము నిది సరఫరాచేయును. పోగొట్టుకొనిన బలమును నశల గలిగించును. ఎముకలు చక్కగా పెటుచుండు ఇందులో నున్న లోహసంబంధమైన నిష్టపును, శరీరము చుటుకుదనముగా నుండుటకు ఇందులోగల కొవ్వును చాలా అవసరము.

బిడ్డ పుట్టికముగాను, ఆరోగ్యముగాను పెరుగుటకు క్వాకర్ ఓట్స్ మిక్సిల్ తోడ్పడును. సరియైన వాడుకనుగూర్చి మీ వైద్యుని అడుగుడు.

Address

Representatives; Muller & Phipps (India) Limited,
Calcutta, & Bombay Madras Karachi, Rangoon.

Quaker Oats

క్వాకర్ ఓట్స్ చితితో తాకబడుట లేదు.

శిశువులకు బాగుపడెడి "క్వాకర్ ఓట్స్" ప్రత్యేక శిశువులకు తగిన ఆహారమును సమయమున కలిగి ఉచితముగా పంపిండును. అందులో నుండుటకు ముందు పివరములను పరీక్షించుట గలదు.

హరిగోవిందు మిశ్రగారు

మేజోర్ల పరిశ్రమయందు ప్రత్యేకపరిశ్రమ జేయుట

లండన్, నవంబరు 7:—యూనైటెడ్ ప్రావిన్సెస్ (సంయుక్తరాష్ట్ర) ప్రభుత్వమువారు, హరిగోవిందు మిశ్రగారిని ఇంగ్లాండుకు మేజోర్ల పరిశ్రమయందు ప్రత్యేకవిభాగమును బడయుటకంటిరి. ఆతడు నేర్చుకొనవలసినదాని నంతయు నేర్చుకొనిరి. ఇతని శిర్యతకును మెచ్చుకొని ఇతని యాజమాన్యమున కాన్నరులో జార్జిస్ట్రాక్ అండ్ సన్స్ కంపెనీవారు మేజోర్ల పాకర్లని నెలకొల్పవలసిరి. ఈ పరిశ్రమకు నలయు యంత్రములను ప్రవేశబెట్టుటకు మిశ్రగారి నేతను ఏజంటుగ నియమింపబడియున్నాని ఇండియాలో మేజోర్ల పరిశ్రమగూర్చి యుపన్యసింపవలెనని మిశ్రగారిని నాటింగుహం విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆహ్వానించిరి. మాంచెస్టరు నేతపరిశ్రమ సంఘసభ్యునిగ జేర్చుకొనిరి. ఇంగ్లాండులో ఈ పరిశ్రమలో తరఫీకు బాండులను భారతీయులలో మిశ్రగారి ప్రభములు. 1914 వ 1 తేదీకి ముదానుజేరెదరు.

డాక్టరు జేవిడ్ హాగయతుగారు చనిపోయిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా నెలకువారు పరాకచటమును మూడవ పర్యాయము ఆమోదించిరి.

ఇంగ్లీషు చానలు

ఈదకుండా ఈదితిన్న ప్రీ

డాక్టరు లోగ్ అనునామెకు 100 పౌనులు జరిమానా

లండన్, నవంబరు 7:—ఇంగ్లీషు చానలు దాటకుండా దాటితినిని అబద్ధవాడినందులకు 100 పౌనులు జరిమానా విధించిరి. ఖర్చులు 15 గిన్నీల నీయవలెననిరి. ఆమె నేపీహితునికి గూడా 50 పౌనులు జరిమానావేసి ఖర్చులు 5 గిన్నీలు ఇచ్చుకొనవలెననిరి.

బూనెలు ఆనకట్ట

న్యూయార్క్, నవంబరు 8:—వైటు ఇంజనీరింగు కంపెనీవారు ఆవిసినియా ప్రభుత్వముతో స్పష్టముగ బూనెలు ఆనకట్టనుగూర్చి ఒకరిపక్షమున జేసికొనెను. అది అమలుజరుగును ముందు సంతకము కావలసియున్నది.

బిరోపా యుద్ధస్తానకదిరము

కార్యక్రమము

లండన్, నవంబరు 7:—ఆనాడు లండనులో హోటల్లయందును పరిహారపు టంగడాలందును ఆదానీయింపడు. యుద్ధములో పనిచేసిన స్త్రీలు ఈయుత్సవమున పాల్గొనెదరు. ఇదియే ఆట్టి అలవాటును ప్రథమము క్యాంటర్బరీ దేవళమున జరుగు యుత్సవమును బ్రాడ్ క్యాష్టుజేసెదరు. కాని సమాధిస్థగజరుగు సంగతులను ప్రచారము చేయరాదనిరి.

నిన్న గ్రేటుబ్రిటను అంతటను దేశములలో ఆదివారము మాసముగనుండిరి రెండు నిమిషములు.

అబద్ధాన ప్రభువంశములకు తమకు పెండ్లిఅయి 50 సంవత్సరములై నుఖముగా కాపురముజేయుచున్నవన ఉత్సవము జేసికొనిరి.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు కార్యక్రమము

రస్సి, నవంబరు 7:—పార్లమెంటు రేపుకూడును. మరల ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభించిన పనిని సాగించును. మరల డిసెంబరు 21 తేదీకి ఆపుచేయబడును. ఈ ఆరువారములు ఊపిరితిరుగకుండా పనిచేసెదరు. పరిలేనివారి భీమాచట్టము ఫిల్మిచట్టమును గూర్చి ఆలోచించెదరు.

జనీవాసభ భగ్నమైన విషయమును గూడ చర్చించెదరు. అదనపు స్వయంపే నైతికఖర్చులు, పరిలేనివారి సమస్యలను చర్చించెదరు.

సిడ్నీ ఆస్ట్రేలియానుండి గ్రేటుబ్రిటనుకు బంపిన బ్రాడు కాస్టింగువార్తలు వాతావరణము ప్రతికూలముగా నుండుటచే వినబడలేదు. కర్షులు అమెరికాగిమాటులు వినిపించును.

ప్రమాదము

మధుర, నవంబరు 6:—రెన్న సాయంకాలము 4-80 గంటలకు ప్రభుత్వ వైద్యాలయ ప్రాంతమున 50 ఏండ్ల మహామృదీయస్త్రీ, మహమ్మదులీయనామె 718 నంబరు మోటారు బస్సు క్రిందబడి మరణించెను. బస్సు డ్రైవరు ఆరెస్టయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి కలనలుగిడ్డిగారి నాహ్వానించుట

కలనలు, నవంబరు 7:—రాజప్రతినిధిగారు కలనలుగిడ్డిగారిని ఆహ్వానించిరి. గిడ్డిగారు నేటిదినమురాత్రి డిల్లీకి ప్రయాణమై వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

అరుంధతీయ సేవకసభ

4-11-27 తా॥ 8 గంటలకు పెరంబూరు సేవక సభవారివలన జరిగిన అరుంధతీ మహాదేవి పూజా ప్రారంభము నకు రామకృష్ణ పరమహంస మతం మయిలూపూరినుండి స్వామి యతీశ్వరానందగురువులవారు దయచేసి వైదేవీపూజను ప్రారంభించిరి. ఆ సమయమున హాజరైన మహానుభావులు శ్రీమాన్ దేశోద్ధారక కాశీవాసుని వాగ్దేవతారావు పంతులుగారున్న పర్యటాఫ్ యిండియా సొసైటీ వా. వెంకటసుబ్బయ్య గారు బి. ఏ. బారిష్టర్, యి. ఎల్. ఆయ్యలవారున్న యి. పంచ వాదయ్యల బి. ఎ. యం. యెల్. గారున్న అరుంధతీయ మహా సభ పెక్రిటరీగారైన యం. ఏ. రామస్వామిగారున్న యింకా యుండగల అరుంధతీయులున్న దయచేసి యుండిరి. ఆ సమయ మునందు వైస్రాయలవారివలన బహుఅనందముగా పూజ జరిగి నది. తరువాత ఊరి ప్రదక్షిణను ఆ సేక భజనలతో స్వామి లువారున్న వైసరుదెంచిన పెద్దలున్న రెండుగంటలప్రార్థన ఊరి ప్రదక్షిణం తిరిగిరి. తిరిగిన పిథులయందు ఆ సేక గృహవా సులు ధూపదీపములను గావించిరి. యెన్నడు పెరంబూరునందు లేనిబ్రహ్మచందము, జయజయధ్వనులతో సభజరిగెను.

సి. ఆర్. గోవిందసామి.

కార్యదర్శి.

* * *

4-11-27 యాతా॥ 8 గంటలకు పెరంబూరు అరుంధతీయ సేవక సభవారివలన జరిగిన అరుంధతీదేవిపూజ ప్రారంభమందు స్వామి యతీశ్వరానందగురువులను శ్రీమాన్ దేశోద్ధారక కాశీవాసుని వాగ్దేవతారావు పంతులుగారున్న ఆరు దెంచినందున వైదేవీపూజకై వ్రాసిన పాట యిద్దరు బాలురు అనగా యే. కృష్ణసామి, పి. జి. చంద్రకేతయ్య పాట భజన మూలముగా పాడి ధ్యానించిరి.

అరుంధతీయ కేంద్రసభ

శ్రీ శ్రీ 5వ జార్జి పాడిసన్ దొరగారి మరణమునకు తమ దుఃఖమును వెల్లెబుచ్చుటకై అరుంధతీయ కేంద్రసభా భవన వంతు గతసోమవారము (31-10-27) రాత్రి సభాభ్యుత్సలకు శ్రీయుత హెచ్. యం. జగన్నాథంగారి యాధిపత్యమున సంతాపకూటము జరుపబడెను. శ్రీ దొరగారు యావచ్చారత వస్త్ర మునకును, దక్షిణాభిశా భారతీయులకు నొసర్చిన సేవను గూర్చియు, ముఖ్యముగా నప్పభ్యుత్సలనబహువారి యభివృద్ధికై గావించిన మేలుకార్యములగూర్చియు పలువురచే నుపన్యసింప బడి ఈ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించబడి సభ్యు తెల్లరచే సేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

నిన్ను జాత్యభివృద్ధికై తన యానత్ శక్తిని కార్మిక కాఖయందు వినియోగించి బావులద్రవ్యించి, కృషివలులకు దరఖాస్తుభూముల నిప్పించి, రహదారి కృతానవాటికల శేర్వరచివట్టియు నిన్ను జాతీయ బాలర విద్యాభివృద్ధికై ఉచితవిద్యార్థి వసతిగృహ మును నిర్మింపజేసినట్టియు శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ. గౌరవ 5వ జార్జి ప్యాడిసన్ దొరగారి యకాలమరణమువలన అరుంధతీయులకు గల్గిన తీరని నష్టమునకు, వగచుచు, ఈ మహనీయుని యాత్మకు కాంతిని, ఆముష్మికపదవిని ఒడచూర్చుటకు భగవంతుని ప్రార్థించుచు, దుఃఖసాగరమున మునిగియున్న వారికుటుంబమునకు సాను భూతిని తెలుపుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నామ.

ఇట్లు,

హెచ్. యం. జగన్నాథం.

నాగస్వర ప్రదర్శనము:—నవంబరు మాసములో యాక్రింద వివరింపబడిన స్థలములలో ఆయా తేదీలయందు ప్రతి సాయంకాలము 5 గంటలనుండి ఒక గంటకాలమువరకు పి. కె. సుబ్రహ్మణ్య పండిత్ గారిచే నాగస్వరగానము ప్రద ర్శింపబడును.

పీపిల్లపార్కు 12 తేదీవారం, రావిక్ సస్ పార్కు 19 తేదీవారం, లాన్ స్క్వేరు 26 తేదీవారం, అయ్యాసామిల్లె పార్కు (కోమతేశ్వరం పేట) 25 శుక్రవారం, వసంతమండుపము (నారాయణమొదలిపిది) 18 శుక్రవారం, ఎక్వీరియంకు దక్షిణ ముననున్న మెరీసా 18 ఆదివారం 27 ఆదివారం, నారాయణ స్వామివెటి లాన్ లియోనార్డుపిది రాయపేట 23 బుధవారం, మిర్సాపేట కార్పొరేషను స్కూలు ఆవరణ 16 బుధ వారం, బాంకుస్నేగ్రు, విలేజికోట్టు నుంగంబాకం 20 ఆది వారం, మిలిటరీ గ్రౌండ్సు, పెరంబూరు బౌతుకు 15 నుంగళ వారం

యే ల వంటవానిని నిందింపవలయును ?

ఎల్లప్పుడు వాని తప్పిదమై యుండదు. జిడ్డుగానున్న పదార్థము లన్నియు బాగుగా రుచించవు. నేతిలోవండిన ఎక్కువ రుచ్యమును నెట్లు కోరగలవు. కోకోజమ్ తోనే వండునట్లు వంటవానితో చెప్ప డు. అది తదితర వంటకపు చమురులలో కెల్ల మంచి జీర్ణశక్తిని గలిగిం చును. ఎక్కువవేడి నువయోగించినను మండుటగాని, పొగబూరుటగాని యుండదు. మీ వంటవాడు ఎక్కువ మంట మీద వండినను యిది వరలో మాదిరిగా పదార్థములు జిడ్డుగా నుండుట సంభవింపదు.

తదుపరి ప్రతి కోకోజమ్ము డబ్బీ నిర్మలమైనదని గ్యారంటీ పొందియున్నది. మీ వంటవాడు కోకోజమ్మునే ఉపయోగించి అందులో యితరవస్తువుల కల్తీ విషయమై భయపడ నవసర ముండదు.

Coogem

వంటకపు పనులన్నింటికీ

ఉపయోగింపుడు.

Agents:—

ALFRED YOUNG & Co. Ltd.,
Post Box No. 40, MADRAS.

4

మార్జిజోన్సు గారు

ఇంగ్లాండు కార్మికసభి

నాగపురం, నవంబరు 7.— మార్జి జోన్సు గారు యిం గ్లాండులోని కార్మికుల అనుభవములగూర్చియుపన్యసింపిచేతు కులను, కార్మిక సంఘములను ప్రేమయూనియనులను నెలకొల్పి ప్రోత్సహించువలయుననియు అప్పడే భారతదేశ స్వాతంత్ర్య మునకు మార్గ మున్నదనియు తెలిపిరి. “నేను భారతదేశరాజ్యాం గ విధానమును రాజకీయ పరిస్థితులను గమనించుటకు వచ్చితిని. అంతియగాని బోధించుటకుగాని యుపన్యసింపుటకుగాని రాలే దు. లాభ్యు సభవారు భారతీయవిముఖులు. రానున్న ఎన్నికల లో కార్మిక ప్రభుత్వము రాకతప్పదు. కార్మికపక్షమువారిని బెంగాలు అర్డి నెన్సు సందర్శించున ఎవరును సంప్రదించలేదు. అది పరిపాలనస్థావరమర్థ. కార్మిక పక్షము భారతదేశమునకు ఎప్పుడును ప్రముఖులే. కాని 4, 5 ఏండ్లు ఆధికారముచున్నా గా ని భారతదేశమునకు గల కష్టముల తొలగింపబాలదు.”

మాండీగారు ఉపసంహారమును స్వయంసహాయముపై నాధారపడియుండవలెనని యుద్బోధించిరి.

బి. యన్. రైల్వే కార్మికులకు

బి. యన్. రైల్వే కార్మికులకు నుపన్యసించుచు “కేంద్ర సంఘమువారు గావించిన సూచనలు చాల న్యాయమైనవి. ప్ర భుత్వము వాటి నం గీక రింపవలెను” అని నుడివీరి. నిన్ను ఎం ప్రెసు మిల్లుల లో ను పుర పాలక సంఘ వాకరు ల సంఘముందును నుపన్యసించిరి. కే పిక్కడ నుండినదెదరు.

(ప్రీతెను.)

యూరేగింపు నాపుట

మహమ్మదీయుల ఆక్రెస్తు

ధిన్ని, నవంబరు 7:—10 మంది మహమ్మదీయులును ముం బిందూబిహాపు టూరేగింపు వాసినందులకు ఆక్రెస్తు చేయబడిరి. అందరును బెయిలుపై విడుదలైరి

(ప్రీతెను.)

ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభలు

శ్రీయుత దండు నారాయణ రాజుగారి (అధ్యక్షుని) విన్నవము

నాయకుల నందర స్వాగతంగోరుట

తాడేపల్లి గూడెం, నవంబరు 9:— శ్రీయుత దండు నారాయణరాజుగారు యం. యల్. సి. ఆనంతపుర ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభాభ్యుత్సలు ఈదిగవేలితిని తేలిచిచ్చిరి. “ఏపక్ష మునకు చెందినవారయినను ఆంధ్రదేశేనాయకులును ప్రచారకు లను ఆనంతపురమునందు జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభ లకు ఆందరను హాజరు గావలయునని నాహ్వనించుచున్నాను. ఏలన 12 వ తేదీన జరుగనున్న మహాసభయందు కష్టతరమైనట్టి యు క్తిజ్ఞులయినట్టియు సమస్యలను వెంటనే చర్చించి దేని నయినను చేయుటకు వికకంత్వముగ తీర్మానింపవలసియున్నది. కావున సర్వపక్ష నాయకులును ప్రచారకులును వచ్చి సభలందు పాల్గొని కార్యక్రమమును జయప్రదముగ సాగింతురని ఆశించు చున్నాను. ఈ వా ప్రార్థన నంగీకరించి వాకు సాయ పడెదరుగాక.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఓషధి ప్రస్థానము

రాజమహేంద్రవర సమావేశము

రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 8:— ఆంధ్రరాష్ట్ర ఓషధి ప్రస్థాన కార్యదర్శి శ్రీయుత పొన్నాడ వెంకటాద్రి గారిట్లు తేలివడిరి. ఈప్రస్థానం రాజమహేంద్రవరపు టడవి యందు శ్రీయుత డాక్టరు బి. వెంకటస్వామి నాయుడు గారి ఆధ్యక్షతక్రింద 5, 6 తేదీలందు సమావేశమయ్యెను. సుమారు 300 మంది ఆయాశ్రేయ వైద్యులు రాష్ట్రమునందలి అన్ని ప్రాంతముల నుండియు వచ్చియున్నారు. శ్రీ ధన్వంతరికృపవలన మహా సభ జయప్రదముగ జరిగెను. కాత్మైకముగ నుమారు నూరు ఓషధుల నిర్మించి ఏకగ్రీవముగ నిర్మింపబడెను వివరములు తరు వాత తెలియనగును.

కార్వో రేషను అధ్యక్షుని ఎన్నికలు

శ్రీ సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారి అధ్యక్షత్వము

తిరువత్తేర్వరము పేట పొరులు బలపరచుట

చెన్నపురి కార్వో రేషను అధ్యక్షుల పదవికి శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారిని కాంగ్రెసువా రందరు ఎన్నుకోవల సేవకు తమ యభిప్రాయము వెల్లబుచ్చుటకు నిన్నటి సాయం కాలము 6 గంటలకు పున్నాగుస్వామివారి కోనెలయందు తిరు వత్తేర్వరము పేట రేణు పేయర్లు సమావేశమయిరి. శ్రీయుత బాలు మొదలయారుగారు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి.

శ్రీయుత పశ్చిమపు మొదలియారుగారు ఈక్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించిరి.

కార్వో రేషనునకు అగ్రాసవాధిపతిని ఎన్నుకొను పరిష్కారమున అందులకు కాంగ్రెసు సభ్యు లందరూ శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారిని ప్రెసిడెంటుగా యెన్నుకోగలం చుటకు ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

మొదలియారుగారు తీర్మానమునుగూర్చి తమిళమందు ముచ్చటించిన తరువాత సభాపతి మొదలియారుగారు ఆ తీర్మా నమును బలపర్చుచు ముచ్చటించిరి. రెండు తీర్మానము లేక శ్రీయుత సామి వెంకటాచలం శెట్టిగారిని ఆధిపత్యములతో సభ ముగిసెను.

రైల్వే ఉద్యోగస్తుల సంఘపు

సమావేశము - పెరంబూరు

యం. యస్. యం. ఉద్యోగస్తుల కష్టములను బాపు టకు నిష్పత్తిసాయంకాలము 4-45 గంటలకు సదరు ఉద్యోగస్తుల పంజాము సమావేశమయెను. శ్రీయుత పంచాక్షరాచారి ఉద్యోగస్తుల కష్టములనుగూర్చి ముచ్చటించుచు వాల్మీకి బాపు తాము త్వరలో రైల్వే అధికారులతో ముచ్చటించు మని ఆ భయ హస్త మిచ్చిరి. సమైక్యములతో అఖిలభారత రైల్వే పనిచారి ఫెడరేషనునకు సమైక్యములనుగూర్చి తీర్మా నించినను మన విషయము చేయునట్టి సిల్లిలో తేము. ఎల్లవగా మనపట్టణముందు కొలది బి. సి. మాసి కంపెనీలసమైక్య జయ ప్రదముగా నిర్వహింపలేని వారు అఖిల భారత రైల్వే ఉద్యో గస్తుల కష్టము చేయ మొదలుపెట్టిన కడుహాస్యాస్పదముగనుం టును. కనుక మనము సమైక్యములగు సామర్థ్యము కలుగు వరకు చేయరాదు, అని నుడివిరి. సభ ముగిసెను.

బాల్మీకి బాపు, డి. జి. పోర్టియన్, లోకో అండు క్యారేజి నూపరిం పుండెను యం. యస్. రైల్వే-గారితో పంచాక్షరాచారి వాడు నిన్నుకలసి, అఖిలభారతీయ రైల్వే యుద్యోగస్తుల స మైక్యములించియు, వారల కష్టములను గూర్చియు ముచ్చ టించిరి తెలియుచున్నది. పోర్టియన్ గారు ఉద్యోగస్తులను అవసరముగ ఖర్చు, శ్రమను కలగజేయ వద్దనియు, వార్ల తప్పుముఖములను విచారించెద ననియు నుడివిరి తెలియుచున్నది.

పోలీసువారిని ముట్టడించుట

ఒక కాష్టేబులు మరణము

10 మంది గాయపడుట

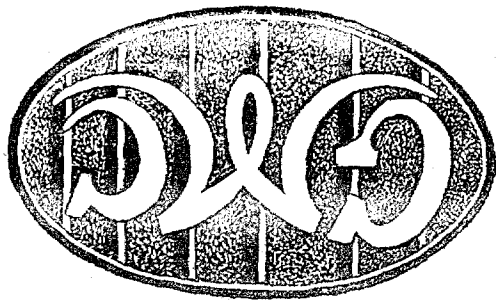
కాలికట్టు, నవంబరు 5— కడువోకి కన్నుమంగళము పోలీసులతోనుండి ఒక ఇల్లువాడు అక్రమచేయుటకు వచ్చిరి. దోచుటలో పాల్గొనిన గొంతిమందినిగూడె సట్టుకొనినచ్చిరి. ఇలు వాడు పట్టుకొని ఇంటిలోనికి వెళ్లివచ్చి నందరిని వైదొ గమి నూడిన ఇల్లువాల్లందరూ కత్తులతోను తలర ఆయుధములతో హల్లెలైకి గాయపరచిరి. 10 మంది గాయపడిరి. 4 కాష్టే బులు ఒక పోడుచై ద్వాలయమునకు గొనిరాబడిరి. ఒకడు మర డిపోయెను. మరియొకడు చావుబ్రతుకులపై నున్నాడు. పోలీసు వారు మువ్వరను అక్రమ చేసిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

పట్టుమను పత్రిక కేసు

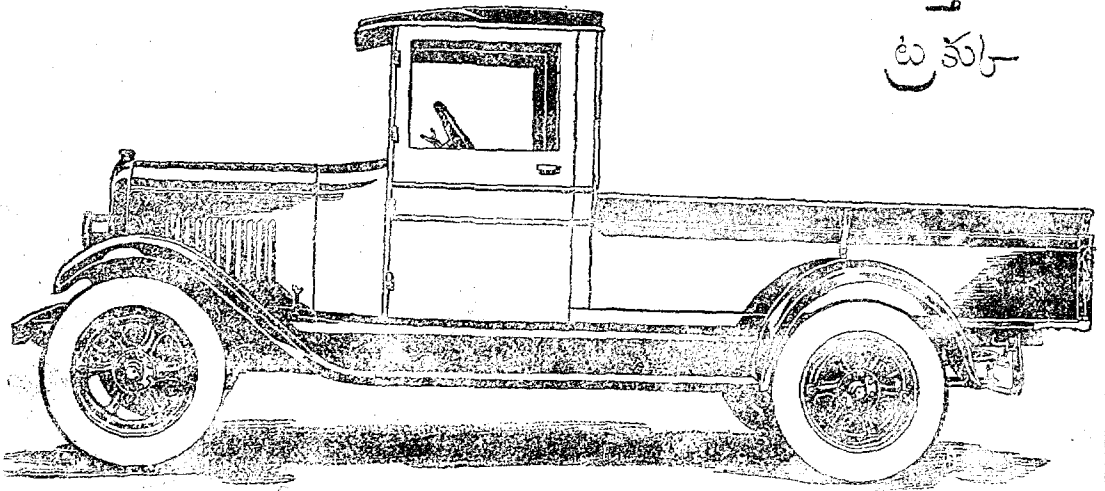
ముద్దాయి విడుదలపై షుప్పీలు

కలకత్తా, నవంబరు 5— పట్టుమనుపత్రికాధిపతి గావించి యా వ్యాఖ్యాన సంకర్షణన ఆపనిపై లేబడిన కేసులో ముద్దాయిని విడుదల గావించుట తప్పని అప్పీలు చేయబడెను. అప్పీలు ప్రయోజనపెట్టబడెను. (శ్రీ ప్రెసు.)

టీ - 20
1 టన్ను మోదిరి.

బ్యూక్
కత్తిగల
ట్రక్కు

నరుకుల త్వరలో గొంపోపుటకును, బరువును మోయగూడియు వైక, మోటారుబండి.

Sole Distributors.

R. PATEL & Co. MADRAS.

కాలివాస్, చంతూల నంటుకొనియుండు పులిసిన ఆహారము పునఃనూలను నోటినుండి తొలగించి, పుష్పి, బాధ మొదలగు పంటివ్యాధులకు మూలకారణమైన పురుగుల నాశనమొనర్చి, చిగుళ్లకు ఎల్లదినమైన హాని లేకుండ కాపాడును. అందుమూలమున శరీరాగోగ్యమునకు చాలా సహాయకారియగును.

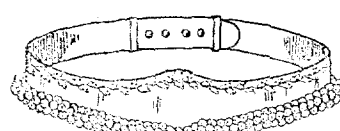
కేజీ కాలివాస్ ను ఉపయోగించి, మీ నోటిని ఎల్ల కుద్రవరమునో నుర్తింపుము.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

డెంటల్ క్రిము

997

దివ్యమైన
పనితనము.

నకాలమున
కివ్వబడును.

వర్తమానులు, వాగసత్తులు, నంకీలు, సూరకములు నాజులు మొదలగు బంగారములు, అన్నిరకములు వెండి నగలు, యితరసామానులు సహా ఆహ్వానమునకు సిద్ధము గానున్నది. పర బంగారు, వెండి బంగారు నివ్వబడును.

పనుమర్తి కన్నయ్యచెట్టి ఆంధ్ర సన్,

4121 నగలవర్తకులు, 182, చైవాబజారురోడ్డు, (బ్రూలింగడికి సమీపం) మద్రాస్.

పో గొట్టు కొనిన శక్తి

నూతన వైటల్ గ్లాండుస్ నిర్మించు గురించి ప్రత్యేకముగా ఒక్కొక్కరికి జవాబు లిచ్చుటకు కష్టరాధ్య మని తోచుచున్నది. జర్మనీనుండి కొత్త రస మద్రాసు నకు నవంబరు 25 వ తేదీకి వచ్చునని తెలుచుచున్నాము.

ఉత్తరము రూపముగా నుండును. వివరములు:—

Dr. Strandgard's Secretary, 7 Grant Road, Bangalore.

నెల్లూరులో తుపాను

నివారణసంఘమువారి కార్యక్రమము

8 వ తేదీ సాయంకాలము కలెక్టర్ కచ్చేరిలో జరిగిన సమావేశమునందు యాక్రింది ప్రముఖులతో గూడిన "తుపాను సంక్షోభనివారణ కేంద్రసంఘము" స్థాపించబడెను.

అధ్యక్షులు

(1) వి. భావ్యం అయ్యంగారు (జిల్లా ఆంధ్రుల సైన్య జడ్జి) ఉపాధ్యక్షులు

(2) రా॥ బి॥ ఎ. యస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు.

(3) టి. రామరెడ్డిగారు (మునిసిపలు చెయ్యిచ్చుతు).

(4) జనాబు మహమ్మదు యహ్యాలిసాహెబు బహదూరుగారు

(5) వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు.

కార్యనిర్వాహకులు

(6) వి. అన్నాస్వామి అయ్యంగారు.

(7) ఎ. పట్టాభిరామయ్యగారు.

(8) కె. లింగా రెడ్డిగారు.

(9) వి. రామచంద్రారెడ్డిగారు.

(10) బుజులై ఆలీసాహెబు బహదూరుగారు

కోశాధిపతి

(11) డి. శేషగిరిరావు పంతులు గారు (ఇంజీరియలు బ్యాంకు యేజంటు)

ఇతరసభ్యులు

(12) ఎ. సి. వుడ్డవకాసుగారు (జిల్లా కలెక్టర్)

(13) టి. వి. శివరామయ్య గారు

(14) వి. పెరమాళ్ల నాయుడు గారు

(15) రా॥ సా॥ ఎ. గోవిందు రెడ్డిగారు

మరునాడు ఉదయము వి. భావ్యం అయ్యంగారి యధ్యక్షతన జరిగిన కమిటీ సభలో యీ క్రింది తీర్మానము లామోదించబడెను.

(1) జిల్లాలోని ప్రతి గ్రామములోను గలగిన నష్టముల యొక్క వివరముల గూర్చియు యేదే గ్రామములలో యేదే మను సహాయకార్యములు అవసరమో అట్టి విషయములనుగూర్చియు సరియగు బోగట్టా సంపాదించుటకు తగు సేర్పాటులను గావించి యీ వివరములను కేంద్రసంఘమునకు తెలియజేయ వలయునని కలెక్టరుగారిని కోరడమైనది.

(2) పట్టణములోని రెవెన్యూశాఖ యధ్యక్షులతో నాలోచనగావించి మునిసిపలు ఛైర్మన్లు గారు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి యొక ఉపసంఘమును స్థాపించవలయును. ప్రతి తాలూకాలకును గూడ ఆ యా తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు ఆ యా తాలూకాల యందలి రెవెన్యూ శాఖ యధ్యక్షులతో నాలోచన గావించి ఉపసంఘ ములను స్థాపించవలయును.

(3) 12 సంవత్సరములకు తక్కువ వయస్సుగల పిల్లలకు భోజనము పెట్టుటకై బేబీ వెల్ఫేరు హోమునకు రూ. 100 యిప్పించవలయును.

(4) వృద్ధులకును కోసులకును భోజనము పెట్టుటకై ముతుకూరు డిస్ట్రిక్టు హాస్పిటల్ గారికి రూ. 50 లను, యిస్కాపల్లి సాల్టు ఆఫీసుకు యిన్ స్పెక్టరుగారికి రూ. 50 లను యిప్పించవలయును.

(5) సమాజసేవకు ద్రవ్యములో నెక్కువభాగము వీడలకు తమ గృహములను కట్టుకొను నిమిత్తము సాయము చేయుటకు విశయోగింపబడవలయును.

(6) కేంద్రసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహమునకు గాను సవరణ సంఘముయొక్క అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షులు, కార్యనిర్వాహకులు, కోశాధిపతియు, ఈ క్రింది 10 సభ్యులును గల యొక కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏర్పడవలయును:—
ఎ. సి. వుడ్డవకాస్, మేజరు టి. యస్. శాస్త్రి, పి. వున్నయ్య, ఆర్. సుబ్బారాయుడు, కె. వి. రాఘవాచార్యులు, పి. వరదయ్యరెడ్డి, ఎ. గోవిందరెడ్డి, ఆర్. పట్టాభిరామరెడ్డి, టి. వి. శివరామయ్యగారు.

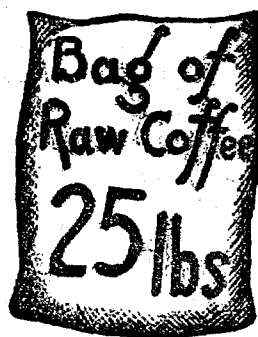
(7) కేంద్రసంఘముయొక్క కార్యాలయమును జిల్లా బోర్డు ఆఫీసులో నుంచవలయును.

(8) తుపానువలన గలగిన నష్టములనుగూర్చియు తన్ని వారచార్జము గావించబడుచున్న సహాయ కార్యములనుగూర్చియు, వివరముల నన్నిటిని ఎ. పట్టాభిరామయ్య, టి. జె. ప్రసాదరావుగారు ప్రకటించుచుండవలయును.

చందాలు వసూలు చేయబడుచున్నవి. ఇప్పటికి వసూలుకాబడిన మొత్తము సుమారు రూ. 1160.

డాక్టరు ఆనిబి సెంటు గారికి స్వాగతము.

నాగపట్నం, నవంబరు 8:—నిన్న సాయంకాలము జరిగిన మునిసిపలు సంఘసభయందు డాక్టరు ఆనిబి సెంటుగారు నాగపట్నం వచ్చినప్పుడు ఆమెకు మునిసిపలుసంఘమువారు స్వాగత వివరములనునీ తీర్మానింపబడెను.

25 పాన్ల కాఫీగింజిలనుండి

తయారగు పాడరు

19 పానులు మాత్రమే ఉండును

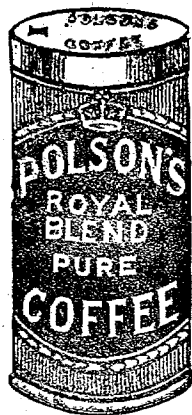
బాణలియందు గింజిలను వేయించునప్పుడు దానియొక్క మంచి నువాసన పోగొట్టుకొనెదరు. కేయింతులనల బరువుకొంత తగ్గిపోవును.

1911 సం॥ నాటనుండి రాజ్య మగల పాల్స్ స్పెషల్ బ్రెండు పూర్వ కాఫీ మాత్రమే సేసిన సెలెక్షన్ డెర్లలోనుంచి ఆవిరిచే వేయించబడుచున్నవి. మీరు డెర్లలోనుంచి పాడరునకు మాత్రమే వెలిసెదరు. ఎందుకు ఒకసారి ప్రయత్నించి చూడవూడరు.

పాల్స్ స్పెషల్ బ్రెండు

పూర్వ కాఫీ

(ప్రతి పానుడల్లీయందును విలక్షణ కౌపను ఒకటి ఉండును.)

వవ్వేరు (నెల్లూరుజిల్లా)

(ఒక విశేషి)

నవంబరు 8:— కోవూరు తాలూకాలోని పెద్ద గ్రామములలో నిదియొకటి. బుచ్చిరెడ్డిపాలెమ, కట్టబడిపాలెమ, కాశీపాలెమ మున్నగునవి యీ గ్రామ మజరాలు. దాదాపు 1300 యిండ్లను 9000 జనాభాయునుగల యీ గ్రామము (బుచ్చిరెడ్డిపాలెమ) యూనియన్ గా చేయబడియున్నది.

కలిగిరి రిజర్వాయరు

ఈ రిజర్వాయరునందు 18 అడుగుల నీరుగలదు. వర్షా తీచే నీరునింపుట మానిరి. కట్టలు కొన్నిచోట్ల ఉజ్జుట్టగానవి. డి. పి. డిల్లీయు, వారి బంగళాలు, టెలిఫోను ఆఫీసులు, లస్సెరులు యిండ్లు ధ్వంసములైనవి. టెలిఫోన్ తీగలు రూపుమానినవి.

గాలి-వాన

1-11-27 తేది ఉదయము ప్రారంభించి నర్తము క్రమముగ వృద్ధియై రాత్రి 10 గంటలకుపై ప్రళయగాలి నాటగు గాలితోచేరి పర్షించినది.

గ్రామసీతి

ఇండ్లన్నియు కూలినవి. పెంకులు లేచిపోయినవి. మిడ్లల పైభాగమును గోడలు పడినవి. టిక్కెరకులు ఎగిరిపోయినవి. దాదాపు 200 యిండ్లుమాత్రము ప్రస్తుతము నిలువ నీడనిచ్చుచున్నవి. 120 ఏకాదశి సెలను 150 అదిఅంగుల యిండ్లను కూలినవి. నిలువ నీడలేక వారు అల్లాడుచున్నారు.

పశునష్టము

9 పులి మనుష్యులును, దాదాపు 17 ఎద్దులును, 20 ఆవులును, 25 బట్టెలును, 30 దూడలును, 200 మేకలును జీవముల గోల్పోయినవి. తెక్కకుమించిన పసరములు చెబ్బలుతిని యున్నది.

ఫలనష్టము

వరిపైరు అంతయును అడుగంటినది. యకరమునకు ఏడు ముదానముపైరము పండెనని తోచుచున్నది. దాదాపు 500

పెంకాయచెట్టును, 15 ఎకరముల గజనిమ్మచెట్టును, 30 ఎకరముల అంటుమాడిచెట్టును, 50 ఎకరముల అరటిచెట్టును విరుగుబడి ఫలితమునకు ఉపయోగింపని స్థితిలోనున్నది. 10 అడుగులకు పైస పెరిగిన ప్రతిచెట్టును అభివృద్ధిపరచెదరు.

కట్టడములు

దొరతనమువారి కట్టడము లన్నియు పెంకులు ఎగురగొట్టుకొని పోయినవి. పాతకాలలు ధ్వంసములైనవి. దేవాలయ శిథిలములు కనబడలేదు. రథమువిరిగి నుగ్గెనది. వడ్డమిమములు రూపులేవు.

మదింపు

దాదాపు 50000 0-0 వెలచేయు యిండ్లును, రు 30000 లు వెలచేయు పైరుపంటలును నష్టములైనవి. 40000 వెలగల భోజనసామానులు చెడిపోయినవి.

ముగింపు

ఈ గ్రామమువలెనే యీ తాలూకా యంతయును గాలి వానచే ధ్వంసమైనట్లు వినవచ్చుచున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము యీ బీదవారికి తగినసాయమొనర్చ ప్రార్థితులు.

నాగపట్నం, నవంబరు 8:— నాగపట్నం మునిసిపలు సంఘసభ నిన్న సాయంకాలము జరిగెను. ఎ. సాలమనరామయ్య రెడ్డిగారు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. మునిసిపలు చిహ్నమున హిందువులు అధికముగనున్న ఒక మహమ్మదీయుడైన అధ్యక్షుడుగను ఒక క్రైస్తవుడు ఉపాధ్యక్షుడుగను ఎన్నుకొనబడుట గమనింపతగిన విషయము. (ఆ. ప్రతి)

సీసా 1-కి, రు 2-0-0

కుసుమ

వి. పి. చారి వేరు.

ఈమందు గనేరియా అను సెగకోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్యారము నుండి వెలువడు ప్రాణమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకు, పోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేదేమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆచిర్యముగా కురుచున్న. 1172-1176

ఆనందకుటీరము, 3, బై రాగిమతం వీధి, మదరాసు

తుపానువార్తలు

అల్లూరు

నెల్లూరుజిల్లా అల్లూరుగ్రామములో యీ నెల 1న తేదీని కొట్టిన గాలివానవల్ల కొట్టములు విరుగబడిగాని గోడలుపడి గాని అన్నివిధముల ఘాతము 200 పశువులు చనిపోయినవి. పూరియిండ్లు యావత్తు రూపుమాసిపోయినవి. పెంకుటిండ్లు కొంతవరకు శిథిలమైయున్నవి. సముద్రపునీరు ఈ గ్రామపాలమునకు చాలాదూరము ఎగబడినది. అందువల్ల వైర్లకు చాలా నష్టము వాటిల్లినది. ఆసుపత్రిపెంకులు యావత్తు ఎగిరిపోయి ఆక్కడనుండు మందులుకూడ కొన్ని నష్టమైనవి. అల్లూరులోని మిస్సెన్ లో వేరీకెండ్రిస్కూలు. పూర్తిగా పైకప్పుపోయినందున యింకా కొన్ని దినములవరకు స్కూలుపెట్టుటకే వ్యవధిలేకుండా పోయినది. ఈ గ్రామసితి ఇట్లుండగా ఈ గ్రామమునకు తూర్పుననుండు గోగులపల్లెనగయిరా గ్రామములప్రజలు ఇండ్లు యావత్తు కూలిపోయినందున అల్లూరుకు వచ్చిచేరినారు. యీ గ్రామవాసులకేపుండను యిటులేకుండా వుండునను యములో వారికి నిలవ నీచులగజేయడమునకు వీలులేక పోయినందున అల్లూరుబోర్డు బాల బాలికా పాఠశాలందును సత్రముమొదలైన చోట్లను కొంతవరకు కలుగజేయబడినది. వార్లకు ఆదినము యీ గ్రామస్థులు ఉదారమనస్కులైన పేర్లలు అన్నయకూడా పెట్టించినారు. ప్రస్తుతము ఉప్పుసేళ్లుపారినచేట పంటపండదని యీ గ్రామవాసులు నిరాశులైయున్నారు. యిప్పటికి మనుష్యులు యేదోవిధముగా కొంచెము గుడిసెలు వేసుకొని వుండినప్పటికిన్ని పశువులకుమాత్రం బాతుగా వుండుటకు వీలులేక ప్రతినిత్యము కొద్దికొద్ది వానలకు తడుస్తూ యున్నందున అవికూడా చనిపోవు సేమాయని భయపడుచున్నారు. భాగ్యపుకూట్లు గాలికి ఎగిరిన్ని విరగబడిన్ని పోయినవి. పాలముమీదగాని గ్రామములోగాని వుండుచెట్లు తోటలు ఎగయిరాలు రూపుమాసిపోయినవి. యీ యవస్థయిట్లుండగా ప్రజలు వుపైసపచ్చి ముంచివేయునని భయభ్రాంతులైయున్నారు. యంతవరకు మాయవస్థలు విచారించుటకు ఏ పెద్ద అధికారులుగాని దయచేయలేదు.

యీ గాలివానవల్ల ఎగిరిన ఇండ్లకప్పులయొక్క గడ్డిన్ని చెట్టెత్తుట ఎగయిరా కళ్ళెములు బావులలోపడి నీరు చేడిచందులగునన్ను, చచ్చినపశువులయొక్క అస్థిపంజరములు మురిగిన మర్కాసవల్లనన్ను యీ ప్రాంతములలో పలుచోట్ల కలరా చెలరేగియున్నది.

7-11-27 అనుపల్లి నారాయణరెడ్డి.

* * * * *

నిడమర్రు

నల్లమగోదావరిజిల్లా

(బకవిలేఖరి)

ఆయుర్వేద వైద్యాలయము

నవంబరు 31: అక్టోబరు 31 న తేదీ సోమవారము నాడు యీ గ్రామముందు ఉదయం 10 గంటలకు శ్రీ తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు మ-రా-శ్రీ కలిదిండి గంగరాజుగారి ఆధిపత్యముక్రింద ఈ గ్రామముందు కలకొల్పబడిన ధర్మాయుర్వేద వైద్యాలయ ప్రభుత్వాన్ని కోశ్వవము జయప్రదముగా సెరవేర్చబడినది.

తాలూకాబోర్డు సభ

మధ్యాహ్నము 12-30 నిమిషములకు తాలూకా బోర్డువారు సభచేసిరి. అందు కొన్ని కోర్కెలు వేయటమగుర్చియు వందలకు కట్టుటను గుర్చియు కాలనులపై బల్లకట్టుల వేయటమును ప్రబోధింప చేయబడినది. అందు వివిధాంతములు చర్చించబడి తీరినది తీర్మానించబడినది. ఈ గ్రామమునకు సంబంధించిన విషయములలో యీ ధర్మాయుర్వేదమునకు భవనము నిర్మించుటకు గాను గ్రామస్థులు రు 680 లు యిచ్చుకొను పథతిని బోర్డువారు రు 8680 లు కాంక్షను చేసిరి.

నాటక ప్రదర్శనము

రాత్రి శ్రీ తాలూకా బోర్డువారి గౌరవార్థమై శ్రీ ఆంధ్ర సేవాసమితివారు "చిత్రనలీయ" నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

రాజకుమారుల ఆహారము.

నిదిష్ట రాజకుమారులే!

వీ గాతము పెద్దనాడైనతర్వాత, మానవులలో రాజకుమారులవలె నుండుటకు కోరుదువు.

రాజకుమారులు పోషించుటకు 'గ్లాక్సో' తోనే ఈతమకు పోషించబడిన, మామిట కంఠముగను, అయిదవములు చక్కనుగ ఉండును.

రీ రాజకుమారులకాలములలో నుపయోగించుటకు నాచూర మిది ఒక్కటియే.

"గ్లాక్సో"

విటనిక్ పాలు ఆహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండ్ కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

తెలంగాణ రాష్ట్రం, 40, మదరాసు.

1

8706

భారత ప్రభుత్వమునకును మేయోకన్యకును బంధుత్వ మేమి?

మేయోకన్యకు 5 వేల పాను లిచ్చిరా?

ఇండియన్ సేవనులు హెచ్చుపత్రిక వ్యాఖ్య

కొంబాయి, నవంబరు 31: ఇండియా ఆఫీసుద్వారా రాక్షస మేయోకన్యకు భారత ప్రభుత్వమునాకు 5 వేల పానుల నిచ్చిరనియు, ఇండియా ఆఫీసునాకు 5 వేల ప్రానుల నివితముగ పంచిపెట్టినదియు, (గంభకర్త్రీకి పిన్నను నందిన యువ్యోనులను ఎర్రనులను ఆమె భవమును ముట్టచెప్పిరనియు ఇండియను సేవనులు హెచ్చుపత్రిక వ్రాసెను.

Before Insuring Your Life

Please see the **advantages and Liberal Conditions** offered by:

The Asiatic Government Security Life Assurance Co. Ltd., Bangalore.

Please apply for prospectus & Agency terms to:

V. RANGASAMY ESQ. B. A., B. L.,

Secretary, Asiatic Buildings,

Bangalore City.

"Or"

Messrs. P. K. RAU & Sons,

Chief Agents, Madras Presy.

33, Mukernallamuthu St., G. T. Madras.

దగ్గ, నరముల బలహీనత,

దేహమునందుండు అత్యుష్ణము

మొదలగువాటిని త్వరితముగా కుదుర్చు బోషధము

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, నందుండు స్వామిపండిత ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారు నాకు 2 సం॥ రములుగా నుండితదగ్గ, నరముల బలహీనత, అత్యుష్ణము మొదలగువాటికి చికిత్సచేసిరి నాస్థితి మిక్కిలిహానికరముగా నుండెను. ఆంగ్ల, ఆయుర్వేదవైద్యులవద్ద బోషధము తీసికొనియు నిరుపయోగమయెను. తునకు సేను స్వామిపండిత ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు చికిత్సకై జల్లి తిని. వారు గడచిన రెండుమాసములనుండి నాకు బోషధము నిచ్చిరి. వారి బోషధములచే గతగిన అమృతగుణములను సరించి నా యభిప్రాయమును సంతోషముతో తెలియజేయుచున్నాను సేను వారి చికిత్సలో నుండుకాలముందు శరీరమునందున్న ఒక రహస్యస్థలమునందు నాపు కనిపించెను. సదరుసంగతిని స్వామిశివారికి తెలుపుటకు 10 దినములవరకు సుఖించిండు మంటిని. దినేదిన నాపు విపరీతముగా హెచ్చుమండెను. తరువాత స్వామిశివారిలో సదరు సంగతి తెలివిదిని వారు దానిని 5 దినములలో వాసుచేసిరి. ఇతరులు కుదుర్చులేని వ్యాధులను స్వామిశివారు తప్పక వాసుచేయగలరని ఆతని సహాయము కోర నట్టి కోగులకు వృథాముగా సిఫార్సు చేయుచున్నాను. వారు కోగులయొడ మిక్కిలి దయతో ప్రవర్తించురు.

వి. వి. కృష్ణారావు,

జేబ్రాప్రొలు రాజుగారి ఆల్లూరు,

మార్కకొండ, కర్నూలుజిల్లా.

వెంట్రుకలను మృదువుగాను,
నిగనిగలాడునట్లును చేయును.

“వేస్ లైన్” పోమేడ్ మీ కో
జమలకు రుద్దిన ఇంద్రజాలమునలే పని
చేయను. తెత్తులమే వెంట్రుకలమృ
దువుగాను, ననువుగాను, నిగనిగలాడు
నట్లును, సువాసనగలదిగాను వసను,
తిరువాత అది విడుగుగాను, కుష్మిం
దియు నుండదు.

Vaseline
POMADE

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
ప్రాయములు రూ॥ 1-0-0. ప్రై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0. సంవత్సర
ఫలము ప్రాయములు రూ॥ 5-0-0. పి. పి. ఖచ్చెలు జేరు.
ప్రశ్నప్రాయములకు తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు
జయము నొవగు శ్రీ ముఖ్యార్థములకు రూ॥ 2-8-0.
శ్రీ శివమల బ్రహ్మగ్యోత్థిత కవచ నిలయము.

3880

తిగుత్తె, చిత్రామణి.

నెల్లూరులో తుపాను

నివారణసంఘ మేర్పడుట

నెల్లూరుజిల్లా తుపాను సంక్షోభనివారణ సంఘము తర
పున శ్రీయుత ఎ. పట్టాభిరామయ్య (బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎల్. ఎల్.)
గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

నెల్లూరు, నవంబరు 4:-1 వ తేదీ తుపానువలన గలిగి
న సంక్షోభము పూర్వమెన్నడును నెల్లూరుజిల్లాలో నెచ్చటకు
కనివినియెరుగము. తుపాను రాకపూర్వము రెండుమూడుదిన
ములనుండి పొలముకాపులు గంపెడాసతో నిర్ల మనకెదురుమా
చుచుండిరి. 1వ తేదీ ఉదయం 9 గంటలకు నిర్ల తుంపర ప్రారం
భమయ్యెను. వాన అంతకంతకు ఆధికమగుటచే, పట్టణమునందలి
యొక్కొక్కలెల్లరు బహుకష్టముతో తమతమ కార్యాలయము
లను చేరుకొనగలిగిరి. మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు తుపా
ను చిన్నెలు స్పష్టమయ్యెను. యుర్భూమారుతముయొక్క ధా
టికి వహస్వత్తుములు పటపటవిరిగి నేలగుండుచుండెను. 3 గం
టలగుండుకి తుపాను అతిభయంకరస్వరూపము దాల్చెను. రా
త్రి 10 గంటలనుండి మనుష్యులకు, పశుపక్ష్యులకు, ఇండ్లకు,
యితరజంతులకు గలిగిన మహాసంక్షోభము వర్ణింపనలిగిగాదు. రా
త్రి వంటి నిర్ల పువ్వులకును, గాలిలో నెగురుచున్న యిసుక రే
ణువులయొక్కయు రాత్రి ముక్కలయొక్కయు ధాటికి తాళి
క యొక్కడివారక్కడనే యుండిపోయిరి అట్లే లోత్రయంత
యు కచ్చేరిలోను పీఠులప్రక్కనున్న ఆరుగొమ్మలను తలదా
చుకొని ప్రాణములు పిడికిటబట్టుకొని పురవాసులెల్లరు గడపిరి.
మరునాటియందయమనగాని యెవరియిండ్లకు వారు పోజాలకుం
డిరి.

పూరియిండ్లన్నియు నేలకుఅడుగంటెను. మంగళూరు
పెంతులు, జింకుయిండ్లకప్పులు అధృతమయ్యెను. పేడలుగల
భవనములుగూడ కొన్ని నేలగుండునెను. రెండుదినములవరకు మార్గ
ములు రోడ్లపైనుడుచుటకు సాధ్యపడకుండునట్లుగా రోడ్లన్ని
యు విరిగిపోయిన చెట్లతో నిండియుండెను. మోటారుబండ్లు, బ
స్సులు, గుర్రపుబండ్లు, ఎడ్లబండ్లు, అనేకముగా తునుకలయ్యెను.
బహిరంగసభలు జరుపుటకుగాను కీ|| శే|| రా|| బ|| లక్ష్మీవరస
రెడ్డిగారిచేర్చిన దివ్యభవనము ఎల్. పి. హాల్ గూడ నేలగుం
డెను. మనసబుకోర్పు, జిల్లాకోర్టు భవనములకు చాలనష్టముగలిగెను.
రికార్డుగదులలో నీరు చొరబడినందున రికార్డుల సేకముగాధ్వం
సమయ్యెను. సామవారమువరకు కోర్టులో విచారణలుజరుపుట
నిలిపివేయబడెను. మాక్లియను రీడింగరూము పుస్తకాలయము
వి. ఆర్. కాలేజీవీలులు, ఫాదరీసుదులు మూయబడెను.

రైల్వేకార్యగారములు నాశనమయ్యెను. రైల్వేస్టేషన్లు
స్థంభము, తెలిగ్రాపు స్థంభములు, నేలగుండునెను. ధాన్యపు
విల్లులకు అపారనష్టముకలిగెను. క్రైస్తవమతబోధకుల నివాసస్థల
ములు, క్రైస్తవ్యులొక్కరి యిండ్లు, పోలీసులెనలు, మిషనరీ
ఆసుపత్రులు, గవర్నమెంటు పశుచికిత్సాలయము, విజ్జోరియా

జూబిలి ఆసుపత్రి, యివి యన్నియు చాలవరకు ధ్వంసమ
య్యెను. పట్టణమునకంతకు నలంకారముగా నుండిన సినిమాప్ర
దర్శనశాల మటుమా యమయ్యెను. వీధులుంటుంబములు యిండ్లు
వాకిళ్లు లేక యెన్నియోయాపనలపాటై ప్రాణముల గాపాడు
కొనుచున్నారు.

ఇండ్లు మీదపడిపోవుటవలన న్యూఢియన్ వారి సంఖ్య
యిప్పటికి 22 మాత్రము. చనిపోయిన పశువులసంఖ్యచెప్పటకు
వీలులేదు. తుపాను ధాటినుండి తప్పించుకొనగలిగిన పుర
వాసి ఒక్కడయినను గానరాదు. వర్తకులకు గలిగిన నష్ట
మపారము.

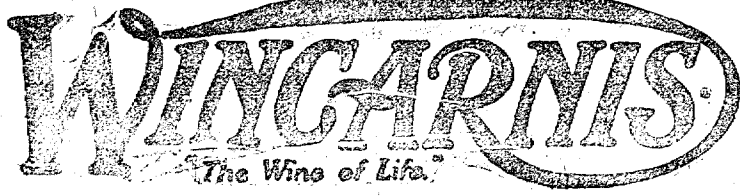
చుట్టుప్రక్కల గ్రామములనుండి సరియగు బోగ్జూ
యింకనురాలేదు. కొత్తూరు గూడూరు నెల్లూరు తాలూకా
యందలి మరి యిరువది గ్రామములనుండి వచ్చిన వార్తలనుబట్టి
మాడగా మనుష్యులకు పశువులకు యిండ్లకు వృక్షములకు గలి
గిన నష్టాక్షోపము భయము ఒక్కరీతిగా నున్నట్లే
తెలియుచున్నదికొండవల్సాకు ధాన్య
మిల్లు, పదపోవుటవలన 20 మంది చనిపోయిరియొ
క్క స్థాపట్టుం నాట్టులైనెన్ను ఆనరణలో మరి అంత
మందే చనిపోయిరియొ, ఇందు కూడ పేటలో 16 గురును మై
పాడులో 17 గురును చనిపోయిరియొ వార్తలు వినవచ్చుచు
న్నవి. గడ్డికుప్పలు, ధాన్యపురానులు అనేకముగా కొట్టుకొని
పోయినవట. మైపాడు, కోడూరు గ్రామముల మధ్యమున్న స
ముద్ర తీరపు మాలవారిడ గ్రామములు కొన్ని సముద్రకెరటము
లచే కొట్టుకొని పోయినవనియు, ఇంగుమారు నేటవరకు నున్న
గ్రామముల నన్నిటిని సముద్రజలము ముంచివేసెననియు, నె
ల్లూరు ముఖముగా సముద్రపు నీరు కొట్టుకొని వచ్చుచున్న
దనియు, నేటిమధ్యాహ్నము 11 గంటల సమయమున
వదంతులు పుట్టుటచే, పట్టణ వాసులు వందలకొలది
తిండి తిప్పలు లేక తమ గృహములను విడిచిపెట్టి ప్రాణసంరక్ష
కార్యము పన్నెను ముఖముగ పరుగిడ నారంభించిరి. ఈభయం
కరమున వదంతి అత్యాకస్మికముగా పుట్టుటవలన పామరులే
గాక ఆలోచనపరులను పండిత వర్ణులగుడ కొంతకాలము
వరకు నిర్భాంతపోయిరి. పండితవర్ణులు నిశ్చేష్టచేసుండ మేల్కొ
ని భయకంపితులగుచున్న పామరు సోదగులకు దైర్ఘ్యము చేప్పి
వారిని తమతమ గృహములకు మరల్చుటకు యెంతోకా ల ము
పట్టెను.

తుపానుధాటికి తోబడి నిస్సహాయ సితిలోనున్న దీను
లకు సహాయ మొనర్చుటకు వలయు నేర్పాట్లు
గావించుటకు గాను నెల్లూరు జిల్లాకలక్టరుగారగు ఎ. సి. వుడ్
హాస్ గారి యద్యక్షితను కలక్టరు ఆఫీసులో నెల్లూరు పురజ
నుల బహిరంగసభజరిగెను. జిల్లాయంతటను నష్టముగలిగిన
ప్రాంతములలో సహాయకార్యము లొనగ్చుటకై అనేకమంది
ప్రముఖులు గలసంఘముకట్టి, నెల్లూరు తుపాను సంక్షోభని
వారణసంఘము, అనుపేరుతో నెలకొల్పబడెను.

సదరు సంఘమువారు పనిజేయుటకు ప్రారంభించి
నారు.

జబ్బుకుదిరినతరువాత త్వరలో ఆరోగ్యమును సంపాదించుడు ప్రతిదినము విన్ కార్ని సును పుచ్చుకొనుడు

జబ్బువలన మీరు బలహీనులుగాను, బడలికగాను నుండునపుడు విన్ కార్ని సును మీకు పోయిన
బలమును త్వరలో నవకూర్చును. ప్రతిదినము తీసుకొనినచో మీజీవితమునకు ముఖ్యముగా కావలసి
నట్టిశక్తిని, పుష్టిని త్వరలోకలిగించును. మరియు రక్తవృద్ధిని గలిగించి, చేహమునందు నూతనచర్మమును
గలిగించుటకుకూడ తోడ్పడును. విన్ కార్ని సును శరీరవృద్ధిమైనట్టియు ఎట్టిలోషమును లేనట్టి స్వాభావికమైన
బలవర్ధక బోషకము. దీనిని నేవించుటచే మీరు సౌఖ్యము ననుభవింతురు. మొదటిమోతాదును పుచ్చు
కొనినప్పటినుండియే బలము, శ్రాణగలుగును. నూతనఆరోగ్యము, ఉత్సాహము మరల మీకుగలుగును.
ఎన్నడును ఒకబుడ్డి విన్ కార్ని సును మీవద్ద నుంచుకొనుడు. సంవత్సరము పొడుగునను ప్రతిరోజును ఒక
మోతాదును పుచ్చుకొనుచుండిన మిమ్ములను ఆరోగ్యవంతులుగాను దృఢవంతులుగా జేయును.

విన్ కార్ని సునే పట్టుకలతో వాడుడు. ప్రతిబుడ్డిపైనను, చీటిపైనను నుండునట్టిపేరును జాగ్రత్తగా
చూడుడు. విన్ కార్ని సు అన్ని దుకాణములందును, స్టోరులందును దొరకును.

3390

6

17,000 వైద్యులచే
సిఫారసు చేయబడినది.

నెల్లూరులో తుపాను సంక్షోభము

సెటిల్మెంటు కమిషనరుగారి రిపోర్టు

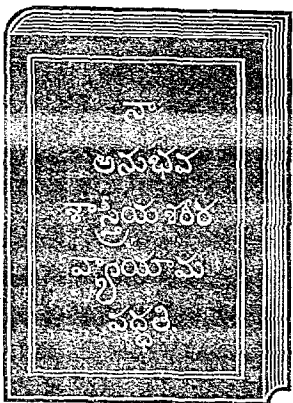
ఈ క్రింది వివరములు సెటిల్మెంటు కమిషనరుగారి రిపోర్టునుండి సంగ్రహించి తీయబడినవి.

ప్రాంత్యగారివద్దనుండి గవర్నమెంటువారికి చేరిన భూగట్టావలన, నెల్లూరు పట్టణములోని యనేకకట్టడములు పునాదుల సహితముగా విరిగిపడిపోయినవని తెలియజేయుచున్నది. పట్టణము లో 22 మరణములు జరిగినందులకు మట్టుప్రక్కల గ్రామములలో 150 మరణములును, సంభవించినవని యంతవరకు తెలియుచున్నది. కోవూరు, నెల్లూరు, గూడూరు, తాలూకాలకు చాలానష్టమున్ను, ఆత్మహత్య, కావలి, ఉదయగిరి తాలూకాలకు కొద్దినష్టమున్ను కలిగినది. నెల్లూరులో కొద్దిమందికి మాత్రము కలరాజ్వరము సోకినది. నీటిగొట్టములనుండి నీటిపల్లయి సరిగా లేకుండుటచేత పాడయిపోయిన బియ్యము ఆహారముగా నుపయోగించుటకు యిందుకు కారణములయందుండవచ్చును. మాలివాండ్రు నేను పనులకొరకు వేచియున్నారని కూలీహెచ్చుగా వారు అడుగుదున్నారు. భాగ్యపు ధర కొద్దిగా పెచ్చినదిగాని ఆహారపదార్థములకు లోపములేదు. వీరజనులు తమ గుడిసెల మర్రాముత్తుపనులలో నిమగ్నులయి యున్నారు. గ్రామములలో పంటలకు అంతగా నష్టము కలగలేదని తెలియుచున్నది. నీటిపారుదలపనులకు గూడ అంతగా నష్టము గలిగియుండదు. ఒక్కమైనరు యిట్టిగేమను చెరువుకుమాత్రము చీలిక గలిగినదని తెలియవచ్చినది. తెలిగ్రామపు తంతి యింకను సరికట్టబడలేదు. తెలిగ్రామపు తంతి పడిపోవుటకు గారణము నీటివరకు గానియు తుపాను గాలియేయనియు వోచుచున్నది. జిల్లామందలి వానాప్రాంతములకును భోవురోడ్డు బాగుచేయబడుచున్నది. ఒక కేంద్రజిల్లా పహాయ సంఘము నెలకొల్పబడినది. ఈ సంఘమునకు జిల్లాజడ్జిగారు అధ్యక్షులుగాను ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను నియమింపబడిరి.

ఆచరించు. 8298 ఆచరించు.

అందఱకు సుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాధులను విషయములుపూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశిష్యుల యొక్కయు, పెక్కుపదతులను నూచించుభాషాపటములుగూడకలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేనే నాశిష్యులనుపదర్శి మిశుభాగుల పోషకపద గల

దు. ప్రతిభారతీయునకును దీని విదివిన మాత్రమున నూతనోత్సాహమును శరీర వ్యాధులనుపక్షియ కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండవాయి పంపితేనే యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదే యాత్రయందు నిష్పంశయముగ మార్పుగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచిత్తమనందుండగనే లేఖను ప్రారంభించు. దీనిపైవి ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించుట గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాధియనుగ్రహర్థి పోస్టు బనకొనుడి, తెలంగాణ. (సిటి)

వ్యాజ్యసంక్షోభము

రతి మన్యులవలె దాంపత్య పోషి మిచ్చును. భాతు నృధికి ప్రఖ్యాతిజెందినది. ఒక హతాదునకే గుణ మిచ్చును. అనేకులు పరిక్షించిరి. ఎంత పలుచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వప్నమందును, మాత్రముతోనుపోయెడి శుక్రనష్టమును మాన్పును. ముసలితనము, నపుంసకత్వము బాపి నూతన యౌవనము; చక్కని సంసార పోషియు సంతానభాగ్యము ఇచ్చును. రెండు సీసాలమందు శతవృద్ధులైన పను యౌవనముగ జేయును. యౌవనులకు ప్రీతిలోతనే గలుగునీరసము, కాళ్ళు లాగుట బోనడచి విక్రిలై భాతువువైచును. 40 మాత్రలు సీసారు 2-0-0, పోస్టేజీనేరు. 8949

ఆయుర్వేదరత్న డాక్టరు ఆచార్యులు,

ఆయుర్వేద సాయనశాల నెం 1 ఏలూరు. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927 సం॥ నవంబరునెల 9 తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include rice (చనియలు బా), wheat (బియ్యముబస్తాలు), and other grains.

2. ధాన్యముపప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include lentils (కందులు బస్తా), pulses (నెనగలు), and other legumes.

3. నూనెపప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include oil (నూనె), ghee (నెయ్యి), and other fats.

4. చిల్లరపప్పులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various types of pulses and their prices.

5. ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include iron (పట్టారకం), steel, and other metal items.

6. నూలు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include different types of cotton and wool threads.

7. దూది

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include thread (బోండానెట్టు).

8. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various types of iron and steel.

రంగులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various types of dyes and pigments.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(9-11-27)

సీమజన్మలి దినుసులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Rows include various types of rice and other food items.

40 సెంటు సీమ (రీ పా కట్టలు) - బాక్రి రు 5-9-0 చలువ (కొంగ) రు 7-0-0; చలువ (ఎసిటిక్స్) రు 6-6-0; చలువ (నాగకన్యక) 6-9-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-13-0 చలువ (గడ్డతెండా) రు 6-8-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 7-9; వడక (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాసారి రు 7-4-0; 40 జపాన్ (బెడిపానులకట్ట) నక్షత్రము రు 11-6-0. 60 సీమ (రీ పానులకట్టలు) - ఆడకత్తెర రు 15-2, సమక రు 15-8; "డెంబుల్ స్క్వ" (ఎర్ర) 15-6-0 రాట్టము (ఎర్ర) రు 18-0; కలశము (ఎర్ర) రు చదుకారము రు 8-12-8 ఎద్దు గడియారము రు 8-10-6; పెన్సిల్ రు 8-10-0. ఇత్తడిరేపలు - (డిబ్ పేజ్) రు 280 రాగరేప రు 251.

సీమెంటు సీపా వెల: - గిల్ గో హౌస్ ("నెయ్యి") రు 11-8-0, రు జర్మన్ "లేడి" రు 9-8-0. చక్కెరమూటయొక్క ధర - వానా "రెడి" రు 28-12-0. డిసెంబరు 28-2-0. జనవరి రు 28-8-0 ఫిబ్రవరి రు 28-12. మార్చి రు 29-0-0. వేరుసెనగ నూనె "ఇంగ్లీషు బాధవధరలు" - గానగ రు 115.

అముదము (మిల్ తెలివరి) రు 102. వదును చేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు అవుతోలు (7 1/2 లు 8) "ఆవకండ్లెస్" రు 1-2-6; 1-8-8 " (8 1/2 లు 9) " రు 1-2-8 లు 1-2-8 " (తేలిక) " రు 1-4-3 లు 1-5-8 " (8 1/2 లు 9) బేగుకూర్పు రు 1-2-6 లు 1-8-6 " (7 లు 7 1/2) " రు 1-4-0 లు 1-4-8 " (తేలిక) " రు 1-4-9 లు 1-5-9 " (8 లు 8 1/2) బేవాద్దు రు 1-2-8 లు 1-8-0 " (6 1/2 లు 7) " రు 1-8-6 లు 1-4-0 " (7 లు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-8-0 లు 1-8-8 " (6 1/2 లు 6 1/2) " రు 1-4-0 లు 1-4-8 " (7 లు 7 1/2) ఏలూరు రు 1-8-8 లు 1-8-8 " (6 లు 6 1/2) " రు 1-8-9 లు 1-4-6 గేదతోలు రు 0-11-9 లు 0-12-0 గేదమాడతోలు రు 1-1-0 లు 1-2-6 అట్టమాడతోలు రు 1-1-4-6 లు 2-0-0

"అత్యద్భుత ఫల గ్రంథము"

జాతికరత్నము 1 భాగము రు 1 2 భాగము రు 2. పూరా జాతికము రు 10 లు. (ప్రపంచమంతటనుండి గొప్ప సర్వశ్రేష్టములను పొందియున్నారము. ఏదెట్లు కావలెను. గ్రేట్ ఇండియా జ్యోతిషశాస్త్రమును, కళాకళలు, విశాఖరత్నం జిల్లా.

2 మాదీఫలర సాయనము

"గర్భిణీ ప్రీతి కల్పితరవంతి" వేవిల్లు, వైకృతము, వికారము, తలతిరుగుట, కడుపులో మంట, నోటినిరూకుట, నోటిపూత, అశ్మిము, నల్లముంటలు, దాంతులు మొదలైన వాటిని బోగొట్టును. వెల బుడ్డి 1కి 1-8-0. ఆర్ధరసాయనశాల ముక్కైల (కృష్ణా)

for Economical Transportation

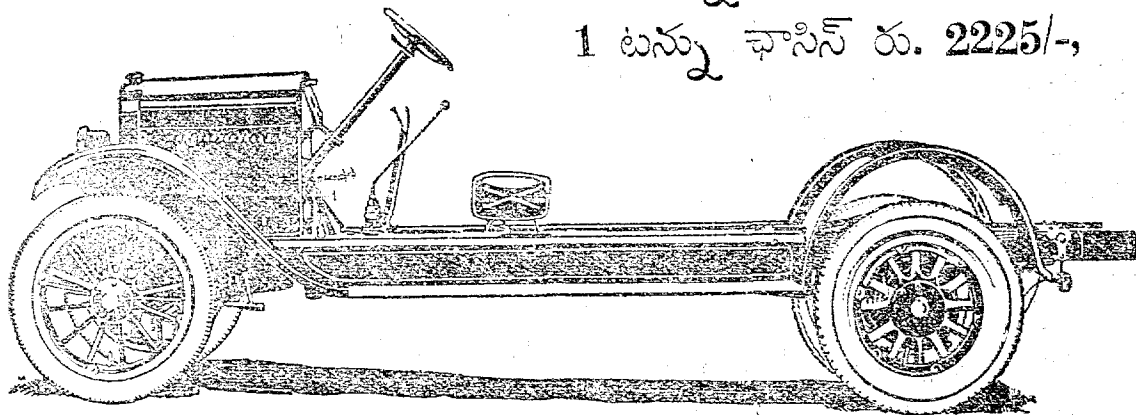
చెవ్రోలెట్ ధర స్వల్పమైనను ఎక్కువసౌకర్యములను గలుగజేయును

ఇంత తక్కువ వెలకు యితర కారు లెవ్వరూ యిన్ని సౌకర్యముల నివ్వగలిగియుండలేదు. అది గట్టిగా ఆమర్చబడుట బట్టియు, నూతనమౌచి డిజైను; సమముగా నడుపటకును, ఖర్చును తగ్గించుటకును సహాయపడును.

మీకు గట్టిదియు, వేగముగా పోవునదియు ఎక్కువకాలమువరకు మన్ననదీయవలెన 1/2 టన్ను లేక 1 టన్ను బ్రేక్ ఛాసిస్ కావలసిన నేడే మానద్రకు వచ్చి బ్రెక్కులను పరీక్షింపుము. చెవ్రోలెట్ బ్రెక్కులు యంత తక్కువ వెలకు నెట్లు యివ్వ బడునన్న నో మీకు బాగుగా తెలిపెదము.

1/2 టన్ను ఛాసిస్ రు. 1800/-

1 టన్ను ఛాసిస్ రు. 2225/-

విలువైనది తక్కువ వెలకు యివ్వబడుచున్నది.

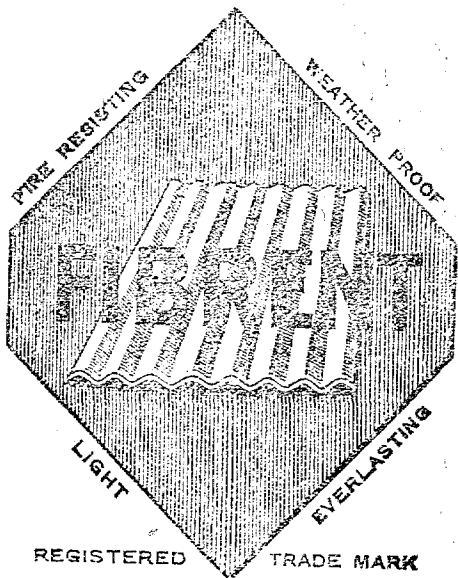
కె. జె. ధనం అండు కో,

చెవ్రోలెట్ నకు:

కడప, చిత్తూరు ఉత్తర ఆర్కాటు, దక్షిణ ఆర్కాటు జిల్లాలకు ఏజెంట్లు.

వర్క్-షాపు: 16, జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు, మాంట్రోస్ డ్వి, మద్రాసు.

బస్సునకు బాడీ లమర్చుటయందే మిగుల నేర్పరితనము గలదు.

అస్సెస్టెన్స్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారు గేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్సిచి మేలైన అస్సెస్టెన్స్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్న రాజధానికి పంపక పారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

అమిత మైన సువాసన

విడువక ఈటాయిలెట్ సబ్బును వాడు
టచే మీచర్మమునందుగల వెల్ వెల్వం
టి మృదుత్వము అట్టనేయుండును.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: **P. HOLT & Co., Ltd.**

P. O. Box 237

3433

MADRAS.

మా న స్థాల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

సెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గురూమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాంక్ష
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అతీర్ణము, అరుచి, అవులింకరం,
అగ్నిమాంద్యము, అలివాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్యాంగముల
యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పొర్రములు, శరణు,
త్రేళ్లు, అశ్మలు మొదలగువానియందు గలిగిడి సోపూలన
జోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు పేదవాతసోపూలన వెంటనేమార్చును
ఇందు అనేక పీడనాలు చేరనవి, అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతన వరమహాంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం.

పోస్టు నిడుకొాలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగణ్యుల
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు,
శేక, తమాషాలు, విశేషవిద్యలు, మనుష్యుని మాయముచేయుట,
నూమిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీవములో సమాధి యగుట, శరీ
రములేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట
మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4

చమత్కార గణితము:— (టెన్టులుకే కమిటి
వారితే అప్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, విశేష, మ
సో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యాక్తి, తమాషా
తెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1. 12 కి రూ. 9.
పి. ఆర్. శార్దూనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)